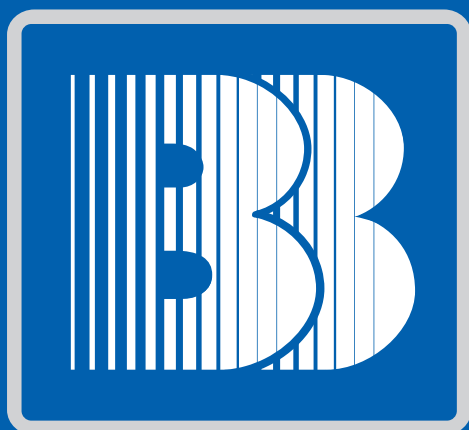

ბაზისბანკი
BASISBANK

ANNUAL REPORT

2009

	Statement of the General Director	4
	Georgian Banking Sector Brief Overview	5
	BB Results for 2009	6
	Business profile	7
	Risk management	11
	Staff and organizational development	12
	Social responsibility and charity	13
	Consolidated Financial Statements and Independent Auditors Report	16

STATEMENT OF THE GENERAL DIRECTOR

Zurab Tsikhistavi
General Director

Basisbank navigated its way through another challenging year and once again we are summing up the work we have done, analyzing the decisions we have made, counting, calculating and assessing the results, and planning innovations... In a world, we continue to develop the business we started 16 years ago. By having been grabbing and wrestling with various challenges and difficulties for all this time, we have managed to turn our bank into a strong, stable and reliable financial institution.

Each of us has well acknowledged the value of the long way we have passed and the price of our well-deserved success. This path goes through our corporate solidarity and unity, a feeling of personal responsibility in each of our bank's employee. If not these critically important factors, Basisbank would have hardly overcome the severe crisis of the last year that shook the bases of even quite strong companies. Not only Basisbank got through the crisis, but also gracefully succeeded in maintaining the peaceful and stable environment for its customers. And more importantly, it was not a fake stability that one is even obliged to maintain under such circumstances. Rather, it was a challenging test on the strength that our bank positively passed, demonstrating in its turn that Basisbank is on the right track.

The basis on which Basisbank was founded in due time has no alternative. This is professionalism, competence, in-depth knowledge and ongoing analysis of experience. The whole team of the bank from the ordinary employee to the top management level fully meets these criteria and moreover is working hard to achieve an ever higher grade of professional performance.

The result of our hard work is our stable present and guaranteed future. Every Basisbank customer knows that it is not just serving bank for them, rather it is a reliable financial institution, where the interest of each particular customer is taken as a priority. And it is quite logical that the coincidence of two mutually beneficial interests provides the basis for equally beneficial cooperation. Such cooperation is a paramount of the bank's business. We know and appreciate the value of each customer and are working hard to make them feel unique.

To preserve our hallmark of useful bank and accommodate our customer's need and demands as closely as possible we have been creating new banking products, have been introducing advanced technologies, have been launching new service centers and have been building professional capacity. Accordingly, not only the confidence in our bank is increasing but also a number of customers. Our achievements fairly demonstrate that our calculations and our approach to the business are as accurate and reasonable as ever.

I am convinced that equally corresponding is our forecasts and future plans. In the wake of the post-crisis year, Basisbank not only preserved the position it had gained in the preceding years but also improved and reinforced them in some respect. The recent positive trends in the economy give us a reason for more optimism, spurring our sound ambition to achieve more conspicuous and imposing place in the Georgian banking sector. Basisbank has both sufficient potential and ambition to continue preserving its label of an ever competitive, reliable, useful and highly rated financial institution.

GEORGIAN BANKING SECTOR BRIEF OVERVIEW

Year 2009 was critical for the most of the banks operating in Georgia. Georgian banks focused on adapting to the difficult conditions created by the deteriorating macroeconomic environment and on recovering from the impact of shocks induced by the significant decline in investment, economic development, stress on the balance of payments and other private capital inflows, and stress on the public finances from revenue shortfalls and increased expenditure needs.

The Georgian banking sector endured an impact of the crisis resulted in the sharp increase of interest rates, stricter loan requirements and ascended volume of NPLs.

Deposit growth, including international funding, picked up since mid-May 2009 as a result of improved confidence and high interest rates. Liquidity conditions gradually returned to comfortable levels resulting in the reduction of deposit and lending rates.

The steady increase in the volume of deposits, supported by improved confidence and attractive interest rates, strengthened banks' liquidity position. During 2009, the growth in lending volumes decelerated. The volume of total lending to the private sector continued to contract—by 13 percent in the first 10 months of 2009, however credit growth is to resume in 2010. Capital adequacy and provisioning improved steadily since the beginning of the year. Banks' capitalization level was solid, and the share of non-performing loans (NPLs) in the loan portfolio also stabilized by the end of 2009.

KEY DEVELOPMENTS IN 2009

The aim of BB in 2009 was to preserve solvency and sufficient capitalization level to hold the spread of negative trends in profitability, deterioration of assets and liquidity shortages. This was a heavy task as the crisis affected every sphere of the economy.

A review of the local commercial banks' comparative figures for 2009 reveals that Basisbank preserves its 11th position in the industry. The main accent for Basisbank in the year 2009 was to retain its existing share in the banking sector, capitalization level, volume of assets, strategic clients and depositors, improving at the same time quality and terms of services rendered.

To achieve these goals the bank was concentrated on:

- Improvement of the bank's corporate governance principles and conclusion of the institutional building process, formation of qualified, professional staff, improvement of staff motivation system, etc.
- Improvement of assets quality and structure, administration of problem loans and alienation of part of the "unhealthy assets" in reasonable period of time.
- Development and improvement of the bank's service quality and achievement of the goals, which would cause the development of business.

As a result, in 2009, the organizational structure of the bank was finally formed. The aim of the bank during the year was to finalize and systematize relations among Supervisory Board and Executive Board and new structural entities to facilitate to the improvement of the business processes within the bank. Most of these tasks were reflected in the main directions of working principles, responsibilities, functions, principles of governance and corresponding regulative documents for all structural entities.

New Assets Liability Management and Product Development committees were created. The purpose of the committees functioning are aimed at the improvement of the effectiveness of resource management, monitoring and controlling of all relative procedures, development of rate and quality of services, introduction of new products, creation of guidelines and operational instructions, systematization of the information flow between departments etc.

Optimization of credit procedures was the major task for the risk management functioning. New credit policy was developed which reflects the new tendencies in the lending activity. Credit decision procedure underwent significant modification, by separating the micro lending credit decisions from the department level to the centralized credit approval department.

New scoring system for the retail portfolio was introduced. According to the new policy, the approval of risk management department for the loans above 200 thousand GEL became mandatory as well as financial analyst's assessment for the loans exceeding 50 thousand GEL and conclusion on collateral evaluation. New analytical tools and application forms were introduced for MSME loans.

The management of problem loan portfolio was consolidated within the authority of a specifically dedicated department.

To intensify interest of foreign investors a special International Financial Institutions Relationship function has been added to the Treasury Department in 2009 that is actively involved in the investment market research in the attempt to attract new overseas partners for future cooperation. The main goal of the IFI's Relations is to build Basisbank's financial brand, whereas investors recognize Basisbank for its stability, soundness, reliability and service quality. Basisbank's IFI relationship strategy has been aimed at increasing awareness of the bank among its overseas current and potential partners and attracting of long-term financing facilities to add improved diversified instruments to its funding sources.

In terms of great competition among existing local banks for scarce international financial sources Basisbank achieved impressive results through effective communications:

- Raised the bank's recognition
- Established new relations with all the IFIs active in Georgian region
- Attracted long-term funds for SME business development. In December, 2009 BB entered into partnership with OPIC and WBC and received a 10 year credit facility in the amount of \$5 million for SME development

Additionally, BB maintained an active dialogue with OPIC, DEG, FMO, USAID and BSTDB for further growth of the bank's lending business.

BB'S FINANCIAL HIGHLIGHTS

Basisbank ended year 2009 with total Assets of 119 Million GEL, Loans of 55 Million GEL, Deposits of 81 Million GEL and Equity of 20 Million GEL. In comparison with the results of the year 2008 the growth in total assets amounted to 7%, total liabilities 11%, loan portfolio contracted by 14%. The loan portfolio decreased due to a negative impact of the progressive economic downturn that affected the financial standing of corporate and retail clients alike. Trends prevailing in the local market were unfavorable for the active investment in the economy despite high liquidity of the bank.

In 2009 the main effort was made on recovery of the negative loans in the balance sheet mainly through foreclosure, which led to a decrease of NPLs from 18% to 6%.

As of the year end 2009 the Bank's booked allowances amounted to 3 million GEL, approximately 5.5% of the portfolio. The average rate for allowances in the banking system stood at 13%. During the year average provision rate for the total portfolio was 11-12%. Through the aggressive recovery of bad debts the rate declined significantly by the end of the year.

The bank recorded 2 mln. GEL loss in 2009. The net income was deteriorated due to the high provisioning on loans and assets under foreclosure 4.4 mln. GEL. Total operating income before provisions recorded 2.3 mln. GEL

BUSINESS PROFILE

JSC "Basisbank" was incorporated in 1993 with a clear goal to become a solid, stable and reliable financial institution focused on personalized service and deep customer relationship in Georgia.

Since its foundation, JSC "Basisbank" has become a universal banking institution which provides a full range of financial services to its retail and corporate customers who are primarily concentrated in selected markets in Georgia: Central Part, Kakheti Region and Adjara region. Headquartered in Tbilisi, BB operates 19 branches and 52 ATMs and is the 11th largest bank in the country.

Main Strengths of the bank are its loyal customers and strategic partnership with European Bank for Reconstruction and Development, one of the largest shareholders of the Bank.

Partnership with EBRD put the bank on another level and opened the door to international recognition. Since then, JSC BB has gained vast experience based on the best international practices and through the contribution extended by a number of significant strategic partners of the bank. The reputation and high competence of the Bank is already recognized and supported by the following overseas partners – EBRD, OPIC, WBC and WB.

As we celebrate our 16 years of operations, we continue to emphasize our focus on adding value to services we provide to our customers. By offering retail and business banking solutions we remain the most customer-oriented financial institution. The personalized approach is our hallmark – one we intend to preserve, protect and promote. Our solid customer base along with our wide array of quality products and services allows BB to command a strong competitive position in the market it serves.

Our Retail Clients can access a comprehensive range of products and services through our multiply channel offering in Georgia. The major products of Retail Business include mortgages, consumer loans, credit cards and deposits.

MISSION AND BUSINESS STRATEGY

Our Mission is to support consolidation of business relations on the basis of confidence and mutual experience in the society. Our vision is to strive for creation of solid and successful society in terms of traditional value.

Our key strategies to position us for future success are defined through the following priorities:

- Focus on healthy earnings growth with low volatility
- Growth and diversification of earning assets through small and medium size business segments
- Position our operating platform and organization structure to support future growth and diversification
- Maintain high standards for asset quality through disciplined credit risk management
- Develop innovative products and services to attract our targeted customers
- Increase our market share expanding financial services and products by following a disciplined growth strategy while delivering high quality customer service.

RETAIL AND CORPORATE LENDING

At December 31, 2009 our loan portfolio totaled 55 mln GEL representing approximately 46 % of our total assets. Compared to the year end 2008, the bank's loan portfolio shrunk by 13% caused by the low demand for loans and tightening of credit policy that affected loan extension rates, nevertheless, JSC "Basisbank" maintained a diversified loan portfolio through provisioning of a broad range of corporate and retail lending services to its customers.

By the end of 2009, corporate loan portfolio amounted to **11 mln. GEL** while SME segment extended to 18.2 million GEL.

Retail Loan Portfolio amounted to 29 mln GEL. Retail Loan Portfolio was comprised mainly of mortgages (39%), card loans (26%), consumer loans (19%) and car loans (3%).

Major emphasis in 2009 was made on loan recovery process and improvement of asset quality. Significant work was conducted to speed up the resolution of problem assets, to mitigate credit risks and to improve loan serving procedures. For the best evaluation of the loan application the bank introduced credit scoring model. The objective of such model is to minimize default rates and number of default loans. The model proves to be an effective tool to define creditworthy applicants and keep credit related risks at minimum.

In 2009 lending procedures were significantly improved and simplified for the convenience of our clients. JSC "Basisbank" optimized all the departments involved in every part of lending so that the ability to approve a loan within an agreed or acceptable timeframe is met. The team is managed to ensure that the problem is clearly addressed within the given timeframe.

Additionally, a special problem loans department was introduced in the bank in 2009, and the attitude for loan recovery process changed through more precise and consistent approaches for the problem loans. The new department serves problem loans from the initiation phase till their realization.

A major benefit of the changes implemented in 2009 led to measurable improvements in the quality of loan portfolio. Compared to the beginning balance of the year, non performing loans (NPL) have significantly decreased both in relative and absolute values. At the end of 2008 NPLs were 18% while at the end of 2009 this figure stood at 6%

RETAIL BUSINESS

The majority of the Retail Clients in 2009 comprised of middle class population.

As of December 31, 2009 Retail Loan Portfolio amounted to 29 million GEL and retail deposits amounted to 30 million GEL, which is 45% increase since 2008.

Our Retail Clients can access a comprehensive range of products and services through our multiply channel offering in Georgia.

The major products of Retail Business include mortgages, consumer loans, credit cards and deposits.

The Bank appointed a standing Product Development Committee to monitor product profitability performance and undertake investment priorities in product development and related activities.

JSC "Basisbank's" Product Development Committee covers a wide range of subjects from diversifying services to product development best practice and product selection relative to the customer needs and the Bank's mission and core values.

The committee and PR, Product Development and Marketing Business Unit have been specifically designed to facilitate a greater degree of constant inquiry of product development initiatives and their implementation, monitoring of product administration, product compliance, enhancing sales and marketing activities to adhere to the overall product development process.

During the year 2009, PDC and PR, Product Development and Marketing Business Unit activities were aimed at acceptance and implementation of product development initiatives such as modification of the terms, conditions and pricing of the existing and new products, elimination of product technical defects and development of new products such as Useful Mortgage Loan, Increasing Future Deposit, Discovery Card and others.

CORPORATE BUSINESS

In pursuance to boost SME and Corporate Banking business and increase quality of the bank's services, Corporate and SME departments were introduced as a separate business units in 2008.

Commercial customers are classified according to their annual earnings, equity and asset amount and allocated to the respective business units – SME and Corporate departments.

Basisbank's Corporate and SME group originate commercial loans for general business purposes including working capital, machinery and equipment financing, trade financing and other.

Corporate Department provides a full packet of services and products to its customers.

A number of significant amendments aimed at corporate business functioning improvement were implemented during 2009.

The Bank formulated and perfected working instructions to simplify customer servicing process and to reduce information processing and decision making period.

Special trainings in financial analysis and client servicing improvement were conducted to corporate bankers to broaden corporate bankers functions encompassing personal advisers extra duty as well. All these changes had a positive impact on the customers disposing them with grater loyalty and trust to the bank.

In order to minimize credit risks, Corporate Department perfected its customer base. Analysis and monitoring of the clients financial results, reassessment of existing collateral, turnover and cash flow is performed on a constant basis. Underwriting and appraisal procedures have also been modified and simplified at the expense of a better information availability and access.

A special working group was formed within Corporate Department to increase number of creditworthy clients. The main function of the group is to acquire, process analyze and create potential customer database. The database is intended to simplify credit approval process when approaching potential customers for financing.

BUSINESS PROFILE

In terms of competitive environment in the banking sector the Bank has quite a few significant clients which hold an essential position in the market.

SME BUSINESS

The Bank offers a wide range of services to small and medium businesses. Loan portfolio of this segment constituted 35% of total portfolio as of the end 2009.

To enhance the quality of SME Unit and to reach maximum efficiency, SME Department worked out special working procedures and forms to administer overdue loans. The procedure encompasses working with overdue loans from the origination of such loans till their resolution for a period of one month before the case is submitted to Problem Loans Department.

For the purpose of more stringent risk management a special monitoring system was formulated. The new monitoring system implies purpose monitoring, monthly monitoring, once in seven months monitoring and unscheduled monitoring of the loan portfolio.

In 2009 SME Department revised interest rates and limits for uncollateralized loans matching them to the market trends and economic situation.

CHANNELS OF SALE

JSC "Basisbank" sells its products and services to more than 67, 000 customers through various channels. Client may access the services via an expansive distribution network with optional channels of sale.

The channels of sale include network of 19 branches and alternative channels of sale: 52 ATMs, internet banking, call center, sms banking and specifically dedicated staff.

BRANCHES

The network of branches provides services to a wide range of clients in the central and economically active regions in Georgia.

The network is structured so that 16 offices are located in the central part of capital city and at places of active business and residential areas, the rest are in regional areas with well developed infrastructure and business sectors.

In 2009 the bank was oriented on the optimization of its sales network rather than the expansion of the number of its branches. In terms of the economic downturn the bank managed to operate in full capacity preserving the number of its staff and branches at the same pre-crisis level.

ALTERNATIVE CHANNELS OF SALE

Development of alternative channels of sale is aimed at ensuring convenient services provision for the customers.

ATMS

The bank has an extensive network of ATMs, comprising of 52 units. Continuous expansion of the client base and increase in the number of plastic cards issued will allow for the stable expansion of ATM network. The number of ATMs increased by 30% compared to the year end 2008.

CALL CENTERS

The bank operates Call Center which was launched in 2007 that is open 15 hours daily and 7 days per week. Major role of the call center is to support clients in terms of provision of information and assistance to resolve urgent issues on distance, such as: information on products and services, information on the accounts balances, plastic cards, and support for bankonline clients in case of need, follow-up in order to remind client of timely debt repayment and other

SMS AND INTERNET BANKING

JSC “Basisbank” provides its clients with SMS and Internet Banking services.

These services allow clients to obtain prompt information on their accounts balance, perform funds transfer from one account to other and pay for utility services.

SALES DEPARTMENT

The primary function of sales department is selling the Bank products and services and structuring best terms to fit a specific need of the customer.

By the end of 2009 sales department consisted of 25 sales officers, 7 personal bankers, 1 regional manager and the head of the department.

During 2009 the main target of the sales department was to attract time deposits to the bank to increase longer-term nature of liabilities and generate liquidity that enabled to add additional source of capital for lending and increasing credit activities at the same time.

In total the sales team managed to attract 7 million GEL to the bank in 2009 (58% out of the total portfolio were funds attracted from legal entities and 42% from physical persons). Time deposits constituted 28% of the total portfolio.

RISK MANAGEMENT

Risk identification and assessment function is executed by the risk management group operating as a part of the risk management system in the bank. Risk management group is comprised of several functional bodies operating in the bank including Internal Audit, Risk Management Committee, Credit Committee, ALCO Risk Management Department, Corporate and Retail Lending Department and Treasury Department where risk evaluation, analysis, monitoring and controlling responsibilities are distributed accordingly. Risk control is based on a top-down approach at the bank hierarchy. Control targets are identified at lower levels of management so that violations of risk limits and other facts are revealed in a consistent and effective manner.

In 2009 the bank made its best efforts to improve its top line and strengthen its risk management. BB launched an initiative to improve the timeliness and quality of the data that supports financial management and reporting process needed to better evaluate and adopt constraints set on concentration, term, duration, rating, maturity and limits of its loan portfolio.

The bank improved communication and monitoring of Loan Portfolio performance to retain high quality of its portfolio with monthly review meetings and quarterly reports to Supervisory Board.

In 2009 the bank also commenced implementing its new Credit Risk Classification System through introduction of a new scoring model.

TREASURY

The Bank's Treasury Department is engaged with cash management, liquidity planning and liquidity protection according to domestic as well as international financial realities.

To manage treasury unit as a profit centre the bank has formulated clear policies and fit department structure through employing qualified and trained staff.

International Funding

Attraction of international donors in order to increase share of long-term funding resources is a new function incorporated in Treasury Department in 2009.

STAFF AND ORGANIZATIONAL DEVELOPMENT

The new function is taken over by International Financial Institutions Relationship Manager who gathers information about potential donors from different sources and attracts long-term capital in line with the bank's defined fundraising strategy. Once the bank receives financing, special working groups take over responsibility to allocate and utilize funds in the most efficient manner.

In 2009, Treasury Department managed to raise 5 million USD long-term financing from OPIC and WBC.

Domestic Funding

Domestic funding is arranged through attraction of client deposits and interbank financial resources.

Client deposits represent the most significant part of liabilities formation. Deposits attraction is performed in cooperation with the bank's respective departments and offerings are made on a competitive interest and operational pricing basis. Interbank funding sources bear short-term financing nature. The bank uses domestic funds to meet its short-term commitments, obligations and business needs.

Dealing

Money market dealer performs FX trading and arranges short-term funds at most economical terms which are required by the bank aside from customer deposit mobilization efforts.

Currency Risk is controlled on a constant basis. Currency Risk is managed through identifying of the currency positions, forecasting of the possible losses of adverse exchange rate fluctuations and setting of respective currency risk limits and standards.

Interest Rate Risk is managed according to the defined internal parameters through matching net interest rate positions.

In order to control liquidity risk, limits are set up and controlled according to the bank's internal and NBG's parameters. Monitoring of liquidity positions for various currencies is performed on a daily basis. Treasury Department analyses future cash flows and takes decisions accordingly to ensure that defined parameters are closely met.

Cash Logistics

Treasury Department manages cash logistics, solving simultaneously cash supply for cash desks, ATMs, Correspondent Accounts to efficiently match clients' demand in the shortest possible time.

STAFF AND ORGANIZATIONAL DEVELOPMENT

Our personnel have always been a valuable asset for us. In 2009 the bank focused its effort on the training and development of the staff. With a joint initiative of EBRD and JSC "Basisbank" significant resources were invested in the employee education to increase professional level of the Bank. Extensive trainings were provided to all key segments of the staff including top, middle level managers and staff directly involved in communication with clients. Special attention was paid on the development of HR Department and Risk Management. New efficient structures and practices were developed in the direction of HR which will be applied starting from the New Year 2010.

BB, traditionally, arranges annual corporate events for all employees. In 2009 the bank favored its employees with special, extraordinary party which was distinguished from the previous corporate evenings with a lot of the amusing and entertaining details. The bank also revealed winners of different nominations such as the most popular, active, creative, useful and curious employee and of course Mr. and Miss Basisbank. The winners were awarded certificate and valuable gifts on the evening.

BASISBANK - USEFUL BANK!

One of the core priorities of Basisbank is to promote modern education across the nation so as to create useful conditions for young people to develop into skilled professionals.

The bank's charity fund – Education Fund has offered education opportunities to talented but indigent children for four years already. The bank runs the project in a few areas. As part of the project, at the Iavna Charity Evening held in Batumi, Basisbank gave the opportunity to resume education to three highly performing students who had faced expulsion from college due to dire financial straits.

Besides, in 2009 Basisbank devised a program to go farther than just helping young people acquire education. The bank management determined to create conditions for students to reinforce their theoretical knowledge with practical training and subsequently get jobs. Based on the initiative, Basisbank signed a memorandum and intensified cooperation with a number of higher education establishments.

A number of specific projects were also implemented. In particular, an employment week event was held as part of the cooperation project between Basisbank and Free University.

During the employment week event, Basisbank Management interviewed and selected 15 highly performing students with the prospect of subsequent cooperation. The students completed one-month onsite training in the Sales and Personal Service and Small and Medium Loans Departments of Basisbank.

As part of one of its charity events aimed at stimulating and supporting young people, Basisbank presented 30 highly performing students of one of the higher education establishments with personal computers.

Mr. Gigi Tevzadze, the Rector of Ilia Chavchavadze State University, conveyed, for the first time in the history of the university, a Donor's Certificate to Mr. Zurab Tsikhistavi, the General Director of Basisbank, for Basisbank's contribution to the development of the university.

SOCIAL RESPONSIBILITY AND CHARITY

GEORGIAN FELT

On 25 November, Ankara, the capital of Turkey, hosted an event marking the completion of the exhibition of Georgian Felt works. The visitors had familiarized themselves with the pieces of this ancient tradition of Georgian handicraft. Georgian Felt was founded in 2006 and the items that it created have become an integral part of a number of collections in Georgia and abroad. As a financial institution supporting the development of Georgian culture, Basisbank took an active part in organizing the exhibition. Besides, the bank is behind a number of successful projects being now implemented to promote Georgian culture.

BEST RUGBY PLAYER OF THE YEAR

On 27 December, Georgian Rugby Union held a ceremony to sum up the 2009 season and award the best players.

Mamuka Gorgodze was nominated Best Rugby Player of the Year. Basisbank presented him with its plastic cards and 4 000 Lari.

Basisbank did not slow down its typical charity efforts in 2009. During the year, the bank organized charity events to assist the children affected by the aggression against Georgia. However, it is worth mentioning that, in certain cases, in terms of substance these events transcended the limits of material assistance. As a sign of empathy and support, the bank employees baptized a few persons displaced from Tskhinvali and Gori.

The bank employees were moved to do so after the meetings with the IDPs accommodated to various public schools, for the assistance of which Basisbank has organized a number of projects.

ARCHITECTURAL BONUS - 2009

On 25 October, The Metekhi hosted an award ceremony of Architectural Bonus – 2009, an international architectural competition. The jury selected 24 nominees out of the 110 bidders taking part in the competition. Basisbank handed over Discovery Cards to every winner.

Consolidated Financial Statements and Independent Auditors Report

სს “ბაზისბანკის”

**კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგება**

**2009 წლის 31 დეკემბრით
დასრულებული წლისათვის**

შინაარსი

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა.....	3
მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიში	4
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიში.....	5
ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიში.....	6
კაპიტალში მომხდარი ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიში	7
შენიშვნები კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე.....	8
1 შესავალი.....	8
2 მომზადების საფუძველი.....	9
3 ბუღალტრული აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პროცედურები	10
4 წმინდა საპროცენტო შემოსავალი.....	23
5 საკომისიო შემოსავალი.....	23
6 საკომისიო ხარჯები.....	23
7 წმინდა შემოსავალი უცხოური სავალუტო ოპერაციებიდან	24
8 სხვა საოპერაციო შემოსავალი.....	24
9 გაუფასურების ზარალი.....	24
10 პერსონალის ხარჯები.....	24
11 სხვა ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები.....	25
12 შეღავათი საშემოსავლო გადასახადზე.....	25
13 საქართველოს ეროვნული ბანკიდან მისახები სახსრები	26
14 ბანკებში განთავსებული სახსრები.....	27
15 კლიენტებზე გაცემული სესხები.....	28
16 სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი აქტივები.....	37
17 დაფარვამდე დაკავებული ინვესტიციები.....	39
18 სარეალიზაციოდ განკუთვნილი აქტივები.....	39
19 ქონება და მოწყობილობები.....	40
20 სხვა აქტივები.....	42
21 სხვა ბანკების კუთვნილი დეპოზიტები და ნაშთები.....	43
22 გამოსყიდვის ხელშეკრულებების საფუძველზე გადასახდელი თანხები.....	43
23 კლიენტების მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები.....	43
24 სხვა ნასესხები სახსრები.....	44
25 სხვა ვალდებულებები.....	44
26 კაპიტალი.....	45
27 რისკის მართვა.....	45
28 კაპიტალის მართვა	52
29 სესხის გაცემის ვალდებულებები	53
30 საოპერაციო იჯარა	54
31 გაუთვალისწინებელი ხარჯები.....	54
32 გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან.....	55
33 ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ეკვივალენტები	58
34 ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება.....	58
35 საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთები	59
36 დაფარვის ვადის ანალიზი.....	60
37 ვალუტის ანალიზი.....	61
38 შეძენა.....	62

“KPMG CIS Limited”-ის
თბილისის ფილიალი
საქართველო, თბილისი 0102
ხეთაგუროვის ქ. №6

ტელ. +995 (32) 935 713
ფაქსი +995 (32) 982 276
ინტერნეტი: www.kpmg.com

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს “ბაზისბანკის” სამეთვალყურეო საბჭოს
ანგარიში ფინანსური ანგარიშების შესახებ

ჩვენ შევამოწმეთ 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული სს “ბაზისბანკისა” (შემდგომში – “ბანკი”) და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში – “ჯგუფი”) თანდართული ფინანსური ანგარიშები, რომლებიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშს 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშს, კაპიტალში ცვლილების კონსოლიდირებულ ანგარიშსა და ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებულ ანგარიშს ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, აგრეთვე, მნიშვნელოვანი საბუღალტრო პროცედურების მოკლე მიმოხილვასა და სხვა განმარტებით შენიშვნებს.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, აღნიშნული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების “ფინანსური ანგარიშების საერთაშორისო სტანდარტების” თანახმად, მომზადებასა და სამართლიანად წარმოდგენაზე. ხსენებული პასუხისმგებლობა მოიცავს იმ შიდა კონტროლის პროცედურების შემუშავებას, განხორციელებასა და დაცვას, რომლებიც დაკავშირებულია ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების მომზადებასა და სამართლიანად წარმოდგენასთან, რომლებიც არ შეიცავს თაღლითობითა თუ შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს; საბუღალტრო აღრიცხვის შესაბამისი პროცედურების შერჩევას და გამოყენებას და იმ წინასწარი გაანგარიშების წარმოებას, რომლებიც საფუძვლიანია არსებულ პირობებში.

აუდიტორების პასუხისმგებლობა

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, ჩვენს მიერვე ჩატარებული აუდიტის საფუძველზე, გავაკეთოთ დასკვნა აღნიშნულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე. აუდიტი ჩატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. ამ სტანდარტებით მოითხოვება, რომ დავიცვათ შესაბამისი ეთიკური მოთხოვნები და აუდიტი დავგეგმოთ და ჩავატაროთ დასაბუთებული რწმუნების მოპოვების მიზნით იმის თაობაზე, რომ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებში არ არის რაიმე სახის არსებითი უზუსტობა.

აუდიტი გულისხმობს ისეთი პროცედურების განხორციელებას, რომელთა მიზანია აუდიტური მტკიცებულების მოპოვება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებში ასახული თანხებისა და მონაცემების შესახებ. აუდიტორების მიერ პროცედურების შერჩევა დამოკიდებულია მათ მიერ ფინანსურ ანგარიშებში თაღლითობისა თუ შეცდომის გამო არსებული მნიშვნელოვანი უზუსტობების რისკების შეფასებაზე. ხსენებული რისკების შეფასებისას აუდიტორი ითვალისწინებს შიდა კონტროლის მექანიზმებს, რომლებიც დაკავშირებულია ორგანიზაციის მიერ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების მომზადებასა და სამართლიანად წარმოდგენასთან, არსებულ პირობებში სათანადო აუდიტის პროცედურების შემუშავების მიზნით და არა ორგანიზაციის შიდა კონტროლის პროცედურების ეფექტურობაზე მოსაზრებისა თუ დასკვნის გაკეთების მიზნით. უდიტი, აგრეთვე, გულისხმობს ფინანსური ანგარიშების მომზადებისას ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული ბუღალტრული აღრიცხვის პრინციპებისა და ბუღალტრული გაანგარიშებების სისწორის შეფასებას, აგრეთვე, მთლიანობაში წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშების სისწორის შეფასებას.

ჩვენი აზრით, ჩვენ მიერ ჩატარებული აუდიტი საკმარის და სათანადო საფუძველს გვაძლევს დასკვნის გასაკეთებლად.

დასკვნა

ჩვენი აზრით, ზემოთ აღნიშნული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები სამართლიანად ასახავს, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, “ჯგუფის” საერთო ფინანსურ მდგომარეობას 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე, მისი ფინანსური საქმიანობის საერთო შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის, “ფინანსური ანგარიშების საერთაშორისო სტანდარტების” შესაბამისად.

“KPMG CIS Limited”-ის
თბილისის ფილიალი
საქართველო, თბილისი 0102
ხეთაგუროვის ქ. №6

ტელ. +995 (32) 935 713
ფაქსი +995 (32) 982 276
ინტერნეტი: www.kpmg.com

“KPMG CIS Limited”-ის თბილისის ფილიალი
2010 წლის 19 მაისი

სს “ბაზისბანკი”
მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიში 2009 წლის 31 დეკემბრით
დასრულებული წლისთვის

	შენიშვნები	2009	2008
საპროცენტო შემოსავალი	4	11,782	12,277
საპროცენტო ხარჯი	4	(5,372)	(5,414)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		6,410	6,863
საკომისიო შემოსავალი	5	2,911	3,864
საკომისიო ხარჯები	6	(1,227)	(1,205)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი		1,684	2,659
წმინდა შემოსავალი უცხოური სავალუტო ოპერაციებიდან	7	1,386	1,819
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	8	1,474	121
საოპერაციო შემოსავალი		10,954	11,462
გაუფასურების ზარალი	9	(4,379)	(4,658)
პერსონალის ხარჯები	10	(4,487)	(4,780)
სხვა ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები	11	(4,176)	(4,389)
ზარალი გადასახადების გადახდამდე		(2,088)	(2,365)
შედავათი საშემოსავლო გადასახადზე	12	134	411
ზარალი		(1,954)	(1,954)
სხვა მთლიანი შემოსავალი			
სარეალიზაციოდ გამზადებული ქონებისა და მოწყობილობის გადაფასებიდან მიღებული ნამეტის რეალიზაცია, გადასახადების გამოქვითვით		-	301
სარეალიზაციოდ გამზადებული ქონებისა და მოწყობილობის გადაფასებიდან მიღებული ნამეტის რეალიზაციის გადარიცხვა გაუნაწილებელი მოგების ანგარიშზე, გადასახადების გამოქვითვით		-	(301)
სხვა მთლიანი შემოსავალი, გადასახადების გამოქვითვით		-	-
მთლიანი შემოსავალი სულ		(1,954)	(1,954)
მთლიანი შემოსავალი სულ, რომელიც მიეკუთვნება:			
ბანკის კაპიტალის მფლობელები		(1,954)	(1,954)
არასაკონტროლო პაკეტი		-	-
მთლიანი შემოსავალი სულ		(1,954)	(1,954)

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები დამტკიცდა დირექტორთა საბჭოს მიერ და ამ უკანასკნელის სახელით აღნიშნულ ანგარიშებს ხელი მოაწერეს შემდეგმა პირებმა:

ზურაბ ციხისტავი
გენერალური დირექტორი

ლია ასლანიკაშვილი
ფინანსური დირექტორი

მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშის განხილვა უნდა მოხდეს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე თანდართულ შენიშვნებთან ერთად. მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიში წარმოადგენს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების განუყოფელ ნაწილს.

		2009	2008
შენიშვნები			
აქტივები			
ნაღდი ფული		12,089	9,052
საქართველოს ეროვნული ბანკიდან მისაღები	13	5,333	4,511
სხვა ბანკებში განთავსებული სახსრები	14	15,514	13,242
კლიენტებზე გაცემული სესხები	15	54,835	63,531
სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი აქტივები	16	54	54
დაფარვამდე დაკავებული ინვესტიციები			
- მათ შორის, “ჯგუფის” მფლობელობაში არსებული	17	5,596	122
- მათ შორის, გაყიდვისა და გამოსყიდვის ხელშეკრულებების საფუძველზე დაგირავებული	17	-	2,954
სარეალიზაციოდ განკუთვნილი აქტივები	18	4,469	-
მიმდინარე საგადასახადო აქტივი		-	418
ქონება და მოწყობილობა	19	12,708	12,833
არამატერიალური აქტივები		183	162
სხვა აქტივები	20	8,734	4,429
აქტივები სულ		119,515	111,308
ვალდებულებები			
სხვა ბანკების კუთვნილი დეპოზიტები და ნაშთები	21	924	6,872
გამოსყიდვის ხელშეკრულებების საფუძველზე გადასახდელი თანხები	22	-	2,801
კლიენტების მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	23	81,416	62,045
სხვა ნასესხები სახსრები	24	15,319	15,681
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	12	235	369
სხვა ვალდებულებები	25	1,272	1,487
მთლიანი ვალდებულებები		99,166	89,255
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	26	5,912	5,912
პრემია აქციებზე	26	5,612	5,612
ქონებასთან და მოწყობილობასთან დაკავშირებული გადაფასების ნამეტი		2,188	2,188
გაუნაწილებელი მოგება		6,387	8,341
ბანკის მფლობელების კუთვნილი მთლიანი კაპიტალი		20,099	22,053
არასაკონტროლო წილი		250	-
მთლიანი კაპიტალი		20,349	22,053
მთლიანი კაპიტალი და ვალდებულებები		119,515	111,308

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშის განხილვა უნდა მოხდეს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე თანდართულ შენიშვნებთან ერთად. ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიში წარმოადგენს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების განუყოფელ ნაწილს.

	Notes	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან			
საპროცენტო და საკომისიო შემოსულობები		14,815	15,691
საპროცენტო და საკომისიო თანხების გადახდა		(6,413)	(6,457)
უცხოური სავალუტო ოპერაციებიდან მიღებული წმინდა შემოსულობები		1,371	1,708
სხვა შემოსავალი		1,474	221
პერსონალის ხარჯები და სხვა ძირითადი ადმინისტრაციული ხარჯები		(7,587)	(8,184)
საოპერაციო აქტივების ზრდა (კლება)			
საქართველოს ეროვნული ბანკიდან მისაღები სახსრები		(631)	3,060
სხვა ბანკებში განთავსებული სახსრები		(4,438)	(323)
კლიენტებზე გაცემული სესხები		(3,677)	(5,349)
სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი აქტივები		-	(54)
სხვა აქტივები		(1,549)	(602)
საოპერაციო ვალდებულებების ზრდა (კლება)			
სხვა ბანკების კუთვნილი დეპოზიტები და ნაშთები		(5,953)	1,183
გამოსყიდვის ხელშეკრულებების საფუძველზე გადასახდელი თანხები		(2,801)	2,801
კლიენტების მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები		19,164	(8,049)
სხვა ვალდებულებები		487	917
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი სახსრები საშემოსავლო გადასახადის გადახდამდე		4,262	(3,437)
გადახდილი საშემოსავლო გადასახადი		-	(598)
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან		4,262	(4,035)
ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
დაფარვამდე დაკავებული ინვესტიციების შეძენა		(5,596)	(3,019)
დაფარვამდე დაკავებული ინვესტიციების დაფარვის ვადის დადგომა		3,100	-
ქონებისა და მოწყობილობების შეძენა		(996)	(5,512)
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(50)	(111)
ქონებისა და მოწყობილობების განკარგვიდან მიღებული შემოსავალი		30	573
ქონებასა და მოწყობილობებზე წინასწარ გადახდილი თანხები		540	(888)
ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან		(2,972)	(8,957)
ფულადი სახსრები საფინანსო საქმიანობიდან			
სხვა ნასესხები სახსრების წმინდა შემოსულობები (დაფარვები)		(149)	5,882
საწესდებო კაპიტალის ემისიიდან მიღებული შემოსავალი		-	887
აქციებზე პრემიის სახის მიღებული შემოსავალი		-	5,612
ფულადი სახსრები საფინანსო საქმიანობიდან		(149)	12,381
ნაღდი ფულისა და ნაღდი ფულის ეკვივალენტების წმინდა ზრდა (შემცირება)			
ნაღდ ფულზე და ნაღდი ფულის ეკვივალენტებზე სავალუტო კურსის ცვალებადობის შედეგები		(27)	(229)
ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		22,217	23,057
ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოს	33	22,217	22,217

ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშის განხილვა უნდა მოხდეს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე თანდართულ შენიშვნებთან ერთად. ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიში წარმოადგენს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების განუყოფელ ნაწილს.

ბანკის კაპიტალის მფლობელების კუთვნილი							
	საწესდებო კაპიტალი	პრემია აქციებზე	ქონებისა და მოწუბილობის გადაფასებიდან მიღებული შემოსავალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ	არასაკონტროლო წილი	მთლიანი კაპიტალი
	ლარი'000	ლარი'000	ლარი'000	ლარი'000	ლარი'000	ლარი'000	ლარი'000
ნაშთი 2008 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით	5,025	-	2,489	9,994	17,508	-	17,508
მთლიანი შემოსავალი							
ზარალი	-	-	-	(1,954)	(1,954)	-	(1,954)
სხვა მთლიანი შემოსავალი							
სარეალიზაციოდ გამზადებული ქონებისა და მოწუბილობის გადაფასებიდან მიღებული ნამეტის რეალიზაცია, გადასახადების გამოკეითვით	-	-	(301)	-	(301)	-	(301)
სარეალიზაციოდ გამზადებული ქონებისა და მოწუბილობის გადაფასებიდან მიღებული ნამეტის რეალიზაციის გადარიცხა გაუნაწილებელი მოგების ანგარიშზე, გადასახადების გამოკეითვით	-	-	-	301	301	-	301
სხვა მთლიანი შემოსავალი სულ	-	-	(301)	301	-	-	-
მთლიანი შემოსავალი სულ	-	-	(301)	(1,653)	(1,954)	-	(1,954)
გამოშვებული აქციები	887	-	-	-	887	-	887
პრემია აქციებზე	-	5,612	-	-	5,612	-	5,612
ნაშთი 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,912	5,612	2,188	8,341	22,053	-	22,053
ნაშთი 2009 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით	5,912	5,612	2,188	8,341	22,053	-	22,053
მთლიანი შემოსავალი სულ							
ზარალი	-	-	-	(1,954)	(1,954)	-	(1,954)
მთლიანი შემოსავალი სულ	-	-	-	(1,954)	(1,954)	-	(1,954)
არასაკონტროლო წილის განკარგვა	-	-	-	-	-	250	250
ნაშთი 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,912	5,612	2,188	6,387	20,099	250	20,349

კაპიტალში მომხდარი ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშის განხილვა უნდა მოხდეს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე თანდართულ შენიშვნებთან ერთად. კაპიტალში მომხდარი ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიში წარმოადგენს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების განუყოფელ ნაწილს.

1. შესავალი

ძირითადი საქმიანობა

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები მოიცავს “ბაზისბანკისა” (შემდგომში – “ბანკი”) და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში ერთობლივად – “ჯგუფი”) თანდართულ ფინანსურ ანგარიშებს. “ბანკის” ძირითადი შვილობილი კომპანიები წარმოდგენილია “ბაზის ესეტ მენეჯმენტის” და სამშენებლო კომპანიებით.

სს “ბაზისბანკი” არის სააქციო საზოგადოების ფორმით მოქმედი ბანკი, რომელიც საქართველოში 1993 წელს დაფუძნდა. ბანკის ძირითადი საქმიანობაა დეპოზიტების მიღება და კლიენტთა ანგარიშების წარმოება, სესხებისა და გარანტიების გაცემა, საკასო და ანგარიშსწორების ოპერაციებისა და ფასიან ქაღალდებთან და უცხოურ ვალუტასთან დაკავშირებული ოპერაციების წარმოება. ბანკის საქმიანობა რეგულირდება საქართველოს ეროვნული ბანკის (“სეპ”) მიერ. ბანკს საქართველოს მასშტაბით აქვს 18 მოქმედი ფილიალი.

ბანკის რეგისტრირებული მისამართია: საქართველო, თბილისი 0103, ქეთევან წამებულის გამზირი №1. ბანკის მიერ წლის განმავლობაში დასაქმებულ პირთა საშუალო რიცხოვნობა შეადგენდა 278-ს (256 – 2008 წელს).

2009 წლის 28 სექტემბერს ბანკმა დააფუძნა შვილობილი კომპანია სახელწოდებით შპს “ბაზის ესეტ მენეჯმენტი”. 2009 წლის 29 სექტემბერს “ბაზის ესეტ მენეჯმენტმა” შეიძინა სამშენებლო კომპანია “ამხანაგობა პალადი იმპერიალის” 75%-იანი წილი.

ბანკის ძირითადი შვილობილი კომპანიებია:

სახელწოდება	რეგისტრაციის ქვეყანა	ძირითადი საქმიანობა	წილი %	
			2009	2008
“ბაზის ესეტ მენეჯმენტი”	საქართველო	აქტივების მართვა	100%	-
“პალადი იმპერიალი”	საქართველო	მშენებლობა	75%	-

აქციონერები

2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის საწესდებო კაპიტალში წილებს ფლობდნენ შემდეგი პირები:

აქციონერები	2009 წილი, %	2008 წილი, %
ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი (ერგბ)	15.00%	15.00%
ზურაბ ციხისთავი	13.92%	13.92%
ელდარ მილდიანი	9.89%	9.89%
ზურაბ ნიშნიანიძე	8.51%	8.51%
მურმან ამბროლაძე	6.58%	6.58%
არჩილ მაზიაშვილი	6.33%	6.33%
ქეთევან სოსელია	5.62%	5.62%
ტარას ნიჟარაძე	4.58%	4.58%

აქციონერები	2009 წილი, %	2008 წილი, %
გია პეტრიაშვილი	4.57%	4.57%
გიორგი ვაჩნაძე	4.44%	-
გოდერძი მელაძე	4.42%	4.42%
თენგიზ მაზიაშვილი	4.38%	4.38%
ქეთევან სხირტლაძე	-	4.44%
სხვა პირები	11.76%	11.76%
	100.00%	100.00%

ქართული ბიზნეს გარემო

საქართველოში მიმდინარეობს პოლიტიკური და ეკონომიკური ცვლილებები, რომლებმაც გავლენა იქონია და შესაძლოა, კვლავაც იქონიოს გავლენა ამგვარ გარემოში მოქმედი საწარმოების საქმიანობაზე. “ჯგუფის” ოპერაციები და აქტივები შესაძლოა რისკის ქვეშ დადგეს პოლიტიკურ, ეკონომიკურ ან ბიზნეს გარემოში უარყოფითი ცვლილებების შედეგად. გარდა ამისა, კაპიტალისა და საკრედიტო ბაზრების შემცირებამ და საქართველოს ეკონომიკაზე მისმა ზეგავლენამ, გააღრმავა ამ გარემო-პირობებში ეკონომიკური გაურკვევლობა. წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები ასახავს “ჯგუფის” საქმიანობაზე და ფინანსურ მდგომარეობაზე ქართული ბიზნეს გარემოს გავლენის მენეჯმენტისეულ შეფასებას. მომავალი ბიზნეს გარემო შესაძლოა განსხვავდებოდეს მენეჯმენტისეული შეფასებისგან.

2. შედგენის საფუძველი

განცხადება შესაბამისობის თაობაზე
აღნიშნული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშებები მომზადებულია “ფინანსური ანგარიშების საერთაშორისო სტანდარტების” (“ფასს”) შესაბამისად.

გაანგარიშების საფუძველი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები მომზადდა ისტორიული ღირებულების პრინციპზე დაყრდნობით, მიწისა და შენობა-ნაგებობების გარდა, რომლებიც წარმოდგენილია გადაფასებული თანხით.

საოპერაციო და ანგარიშების ვალუტა

ბანკისა და მისი შვილობილი კომპანიების საოპერაციო ვალუტა არის საქართველოს ეროვნული ვალუტა – ქართული ლარი (“ლარი”), რომელიც ასახავს მათთან დაკავშირებული მოვლენებისა და გარემოებების უმრავლესობის ეკონომიკურ შინაარსს.

გარდა ამისა, ლარი ის ვალუტაა, რომელშიც წარმოდგენილია წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები.
ლარში წარმოდგენილი ყველა ფინანსური ინფორმაცია დამრგვალებულია უახლოეს ათასამდე.

შეფასებების და მოსაზრებების გამოყენება

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების “ფინანსური ანგარიშების საერთაშორისო სტანდარტების” შესაბამისად მომზადებისთვის, ხელმძღვანელობამ გააკეთა მთელი რიგი შეფასებები და გამოთქვა მოსაზრებები აქტივებისა და პასივების ანგარიშგებასთან და პირობითი აქტივების და პასივების გამჟღავნებასთან დაკავშირებით. ფაქტობრივი შედეგი შესაძლოა, განსხვავდებოდეს აღნიშნული შეფასებებისგან.

კერძოდ, აღრიცხვის პროცედურების გამოყენებისას შეფასების გაურკვევლობის და კრიტიკული გადაწყვეტილებების მნიშვნელოვანი სფეროების შესახებ ინფორმაცია შეტანილია შემდეგ შენიშვნებში:

- სესხის გაუფასურების შეფასებები – შენიშვნა 15
- შენობის გადაფასების შეფასებები – შენიშვნა 19
- სხვა აქტივების გაუფასურების შეფასებები – შენიშვნა 20

3. ბუღალტრული აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პროცედურები

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებში ზედმიწევნით გამოიყენება ბუღალტრული აღრიცხვის შემდეგი მნიშვნელოვანი პროცედურები. ბუღალტრული აღრიცხვის პროცედურებში შეტანილი ცვლილებები აღწერილია წინამდებარე შენიშვნის ბოლოს.

კონსოლიდაციის საფუძველი

შვილობილი კომპანიები

შვილობილი კომპანიები არის ის ორგანიზაციები, რომლებსაც აკონტროლებს “ბანკი”. კონტროლი ხორციელდება, როდესაც “ბანკი” უფლებამოსილია დაარეგულიროს ორგანიზაციის ფინანსური და სამუშაო პოლიტიკა ისე, რომ მიიღოს სარგებელი მისი საჭიროებიდან. შვილობილი კომპანიების ფინანსური ანგარიშები შეტანილია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში კონტროლის დაწყების დღიდან კონტროლის შეწყვეტის დღემდე. საჭიროების შემთხვევაში, შვილობილი კომპანიების სააღრიცხვო პოლიტიკა იცვლება “ჯგუფის” მიერ აღიარებულ პოლიტიკასთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით.

კონსოლიდაციასთან დაკავშირებით გაუქმებული ტრანზაქციები

შიდა ჯგუფური ბალანსები და ტრანზაქციები, ნებისმიერი არარეალიზებული მოგება და ზარალი, რომელიც წარმოიქმნება შიდა ჯგუფური ტრანზაქციიდან, არ არის გათვალისწინებული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების მომზადების დროს.

არასაკონტროლო წილი

არასაკონტროლო წილი წარმოადგენს შვილობილი კომპანიის იმ წილებთან დაკავშირებული მოგების ან ზარალის, სხვა მთლიანი შემოსავლისა და წმინდა აქტივების ნაწილს, რომლებიც არ იმყოფება ბანკის პირდაპირ ან შვილობილი კომპანიების მეშვეობით არაპირდაპირ საკუთრებაში.

არასაკონტროლო წილი ფინანსური მდგომარეობის შესახებ კონსოლიდირებულ ანგარიშში წარმოდგენილია კაპიტალში, ბანკის კაპიტალის მფლობელების კუთვნილი კაპიტალისგან ცალკე. არასაკონტროლო წილი მოგებაში ან ზარალში თუ სხვა მთლიან შემოსავალში ცალკე აისახება მთლიანი მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშში.

ტრანზაქციები უცხოურ ვალუტაში

ტრანზაქციები უცხოურ ვალუტაში გადაიყვანება “ჯგუფის” საწარმოების შესაბამის საოპერაციო ვალუტაში ტრანზაქციების განხორციელების დღეს არსებული გაცვლითი კურსის მიხედვით. ანგარიშების დღეს უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივები და პასივები გადაიყვანება ლარში, აღნიშნულ დღეს არსებული გაცვლითი კურსის მიხედვით. ფულადი პუნქტების მიხედვით საკურსო მოგება ან ზარალი იანგარიშება, როგორც სხვაობა პერიოდის დასაწყისში საოპერაციო ვალუტაში ამორტიზირებულ ღირებულებასა (რომელიც კორექტირდება პერიოდის განმავლობაში მოქმედი პროცენტისა და განხორციელებული გადახდების მიხედვით) და საანგარიშო პერიოდის ბოლოს არსებულ სავალუტო კურსით გადაყვანილ უცხოურ ვალუტაში წარმოდგენილ ამორტიზირებულ ღირებულებას შორის. უცხოურ ვალუტაში წარმოდგენილი არაფულადი აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც იანგარიშება სამართლიანი ღირებულებით, გადაიყვანება საოპერაციო ვალუტაში სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის დღეს არსებული გაცვლის კურსით. კონვერტაციის შედეგად წარმოქმნილი უცხოური ვალუტის სხვაობები აღიარებულია კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშში.

ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ეკვივალენტები

“ჯგუფი” სებ-სა და სხვა ბანკებში განთავსებულ ნაღდ ფულსა და ნოსტრო ანგარიშებს ასახავს ნაღდი ფულისა და ნაღდი ფულის ეკვივალენტების პუნქტში. სებ-ში დეპონირებული სავალდებულო რეზერვი არ განიხილება ნაღდი ფულის ეკვივალენტად მის გამოტანაზე დაწესებული შეზღუდვების გამო.

ფინანსური ინსტრუმენტები

კლასიფიკაცია

სესხები და დებიტორული დავალიანებები წარმოადგენს ფიქსირებული ან გაანგარიშებადი გადახდების მქონე არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებს, რომლებიც არ არის აქტიურ ბაზარზე კოტირებული, გარდა იმ აქტივებისა, რომლებსაც ბანკი:

- უპირებს დაუყოვნებლივ ან უახლოეს მომავალში გაყიდვას;
- თავდაპირველი აღიარებისთანავე განსაზღვრავს სამართლიანი ღირებულებით მოგების ან ზარალის მიხედვით;

- თავდაპირველი აღიარებისთანავე განსაზღვრავს, როგორც სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომს ან,
- სავარაუდოდ ვერ ამოიღებს არსებითად ყველა თავის აქტივს, გარდა კრედიტის გაუარესების გამო.

დაფარვამდე დაკავებული ინვესტიციები წარმოადგენს ფიქსირებული ან გაანგარიშებადი გადახდებისა და ფიქსირებული დაფარვის ვადის მქონე არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებს, რომელთა დაფარვამდე შენარჩუნებაც ბანკს ნამდვილად სურს და შეუძლია კიდევ გარდა შემდეგი აქტივებისა:

- “ჯგუფი” თავდაპირველი აღიარებისთანავე განსაზღვრავს სამართლიანი ღირებულებით მოგების ან ზარალის მიხედვით;
- “ჯგუფი” განსაზღვრავს, როგორც სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომს ან,
- ის აქტივები, რომლებიც აკმაყოფილებენ სესხებისა და დებიტორული დავალიანებების დეფინიციას.

სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი აქტივები ის ფინანსური აქტივებია, რომლებიც განისაზღვრება, როგორც სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი ან არ კლასიფიცირდება სესხებად და დებიტორულ დავალიანებებად, დაფარვამდე დაკავებულ ინვესტიციებად ან ფინანსურ ინსტრუმენტებად სამართლიანი ღირებულებით მოგების ან ზარალის მიხედვით.

მენეჯმენტი ფინანსური ინსტრუმენტების სათანადო კლასიფიკაციას აწარმოებს თავდაპირველი აღიარების დროს. ის ფინანსური აქტივები, რომლებიც აკმაყოფილებენ სესხებისა და დებიტორული დავალიანებების დეფინიციას, შეიძლება გადაკლასიფიცირდეს მოგების ან ზარალის მიხედვით სამართლიანი ღირებულების მქონე ან სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი კატეგორიიდან იმ შემთხვევაში, თუ საწარმო აქვს ახლო მომავლის განსაზღვრულ დრომდე ან დაფარვამდე მათი შენარჩუნების განზრახვა და შესაძლებლობაც. სხვა ფინანსური აქტივები შეიძლება გადაკლასიფიცირდეს მოგების ან ზარალის მიხედვით სამართლიანი ღირებულებით მქონე კატეგორიიდან მხოლოდ იშვიათ შემთხვევებში. იშვიათი გარემოებების დადგომა ხდება ერთი მოვლენიდან, რომელიც ახლო მომავალში ძალზე იშვიათად თუ შეიძლება განმეორდეს.

აღიარება

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშში ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების აღიარება ხორციელდება მაშინ, როცა “ჯგუფი” ხდება ინსტრუმენტის შესახებ ხელშეკრულების მხარე. ფინანსური აქტივების ყველა ჩვეულებრივი შესყიდვების აღრიცხვა ხდება ანგარიშსწორების დღეს.

შეფასება

თავდაპირველად, ფინანსური აქტივისა თუ პასივის შეფასება ხდება სამართლიანი ღირებულებით, რასაც, იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური აქტივი თუ პასივი არაა მოგების ან ზარალის მიხედვით სამართლიანი ღირებულებით წარმოდგენილი, ემატება ის საოპერაციო ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ დაკავშირებულია ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების შეძენასთან ან გამოშვებასთან.

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ფინანსური აქტივების შეფასება ხდება სამართლიანი ღირებულებით, იმ საოპერაციო ხარჯების გამოკლებით გარეშე, რომლებსაც შეიძლება ადგილი ჰქონდეს აქტივის რეალიზაციისას ან სხვაგვარად განკარგვისას, გარდა:

- სესხებისა და დებიტორული დავალიანებებისა, რომელთა შეფასება ხდება ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით;
- დაფარვამდე დაკავებული ინვესტიციებისა, რომელთა შეფასება ხდება ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით;
- იმ წილობრივ ინსტრუმენტებში განხორციელებული ინვესტიციებისა, რომლებსაც აქტიურ ბაზარზე არა აქვს კოტირებული საბაზრო ღირებულება და რომელთა სამართლიანი ღირებულების სარწმუნოდ განსაზღვრა შეუძლებელია, შეფასდება თვითღირებულებით.

ყველა ფინანსური დავალიანება, გარდა მოგების ან ზარალის მიხედვით სამართლიანი ღირებულებით განსაზღვრული დავალიანებებისა და იმ ფინანსური დავალიანებებისა, რომლებიც წარმოიქმნება მაშინ, როცა სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივი არ აკმაყოფილებს აღიარების გაუქმების მოთხოვნას, ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით. ამორტიზირებული ღირებულება იანგარიშება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. პრემიები და დისკაუნტები, მათ შორის თავდაპირველი საოპერაციო ხარჯები, შედის დაკავშირებული ინსტრუმენტის საბალანსო ღირებულებაში და ამორტიზაციის დარიცხვა წარმოებს ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის საფუძველზე. იმ შემთხვევაში, თუ შესამჩნევ საბაზრო მონაცემებზე დაფუძნებული შეფასება მიუთითებს აქტივის ან პასივის თავდაპირველ აღიარებასთან დაკავშირებულ სამართლიანი ღირებულების ზრდაზე ან შემცირებაზე, ამგვარი ზრდის ან შემცირების აღიარება ხდება დაუყოვნებლივ. ხოლო იმ შემთხვევაში, თუ თავდაპირველი ზრდა ან შემცირება არ ეფუძნება მთლიანად შესამჩნევ საბაზრო მონაცემებს, ამგვარი ზრდა ან შემცირება გადავადდება და მისი აღიარება ხდება აქტივის ან პასივის საექსპლუატაციო ვადის განმავლობაში შესაბამისი წესით, ან მაშინ, როცა ფასი შესამჩნევი გახდება, ან აქტივის ან პასივის განკარგვისას.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასების პრინციპები

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება დაფუძნებულია ანგარიშგების დღეს არსებულ მათ კოტირებულ საბაზრო ღირებულებაზე, საოპერაციო ხარჯების გამოქვითვის გარეშე. იმ შემთხვევაში, თუ კოტირებული საბაზრო ღირებულება არ არსებობს, სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება შეფასების მეთოდებით, რომლებიც ითვალისწინებს საბაზრო მონაცემების მაქსიმალურად გამოყენებას. შეფასების ამგვარი მეთოდები მოიცავს მითითებას დამოუკიდებელ მხარეთა შორის ახლო წარსულში განხორციელებულ საბაზრო ოპერაციებზე, არსებითად მსგავსი ინსტრუმენტების მიმდინარე საბაზრო ფასებზე, დისკონტირებული ფულადი ნაკადების და ოფციური ფასწარმოქმნის მოდელებზე და სხვა მეთოდებზე, რომლებსაც ბაზრის მონაწილეები ჩვეულებრივ იყენებენ მოცემული ინსტრუმენტის ფასის განსაზღვრის მიზნით.

დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდების გამოყენებისას, მომავალი პერიოდის სავარაუდო ფულადი ნაკადები ეფუძნება მენეჯმენტის საუკეთესო გაანგარიშებებს, ხოლო დისკონტირების კოეფიციენტი წარმოადგენს მსგავსი პირობების მქონე ინსტრუმენტის ანგარიშგების დღეს არსებულ ბაზართან დაკავშირებულ განაკვეთს. ფასწარმოქმნის მოდელების გამოყენებისას მონაცემები ეფუძნება ანგარიშგების დღეს არსებულ ბაზართან დაკავშირებულ ზომებს.

მოგება ან ზარალი შემდგომი შეფასებისას

ფინანსური აქტივისა თუ პასივის სამართლიან ღირებულებაში მომხდარი ცვლილებით გამოწვეული ზრდის ან შემცირების აღიარება ხდება შემდეგი წესით:

- სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომ აქტივთან დაკავშირებით ზრდის ან შემცირების აღიარება ხდება კაპიტალში სხვა შემოსავლის სახით (გარდა სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომ სავალ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე გაუფასურების ზარალისა და საკურსო სხვაობით გამოწვეული მოგებისა თუ ზარალისა) აქტივის აღიარების გაუქმებამდე, რა დროსაც კაპიტალში ადრე აღიარებული კრედიტით ზრდა ან შემცირება აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომ აქტივთან დაკავშირებული პროცენტი აღიარდება მიღებულ პროცენტად მოგებაში ან ზარალში, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხულ ფინანსური აქტივებთან და პასივებთან დაკავშირებით, ზრდა ან შემცირება მოგებაში ან ზარალში აღიარდება ფინანსური აქტივის ან პასივის აღიარების გაუქმებისას ან გაუფასურებისას და ამორტიზაციის პროცესში.

აღიარების გაუქმება

ფინანსური აქტივის აღიარების გაუქმება ხდება მაშინ, როცა ფინანსური აქტივიდან შემოსულ ფულად ნაკადებთან დაკავშირებული სახელშეკრულებო უფლებების ვადა ამოიწურება ან როცა “ჯგუფი” გაასხვისებს აღნიშნული ფინანსური აქტივის საკუთრებიდან გამომდინარე არსებითად ყველა რისკსა და სარგებელს. ამგვარი გასხვისებით შექმნილი ან დარჩენილი ნებისმიერი უფლება და ვალდებულება აღიარდება ცალკე აქტივებად ან ვალდებულებებად. ფინანსური ვალდებულების აღიარების გაუქმება ხდება მისი დაფარვისას.

გარდა ამისა, “ჯგუფი” აუქმებს გარკვეული აქტივების აღიარებას უიმედოდ მიჩნეული აქტივების ნაშთების ჩამოწერისას.

გამოსყიდვისა (რეპო) და უკუგამოსყიდვის (უკუ რეპო) ხელშეკრულებები

გაყიდვისა და გამოსყიდვის (რეპო) ხელშეკრულებების საფუძველზე რეალიზებული ფასიანი ქაღალდები აღირიცხება უზრუნველყოფილი ფინანსური გარიგებების სახით. ამ შემთხვევაში, ფასიანი ქაღალდები რჩება ფინანსური მდგომარეობის შესახებ კონსოლიდირებულ ანგარიშში და კონტრაგენტის ვალდებულება შეიტანება რეპო გარიგებების საფუძველზე გადასახდელ თანხებში შესაბამისად ან სხვა ბანკების კუთვნილ ბალანსებსა და დეპოზიტებში ან კლიენტების მიმდინარე ანგარიშებში და დეპოზიტებში. გაყიდვისა და გამოსყიდვის ფასებს შორის სხვაობა წარმოადგენს საპროცენტო ხარჯს და აღიარდება მოგებაში ან ზარალში რეპო

ხელშეკრულების მოქმედების პერიოდში, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

უკუ რეპო ხელშეკრულებების საფუძველზე შეძენილი ფასიანი ქაღალდები აღირიცხება უკუ რეპო გარიგებების საფუძველზე მისაღებ თანხებად შესაბამისად ან სხვა ბანკებში განთავსებულ სახსრებში ან კლიენტებზე გაცემულ სესხებში. შესყიდვისა და გაყიდვისა ფასებს შორის სხვაობა წარმოადგენს საპროცენტო შემოსავალს და აღიარდება მოგებაში ან ზარალში რეპო ხელშეკრულების მოქმედების პერიოდში, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

უკუ გამოსყიდვის ხელშეკრულებით შეძენილი აქტივების მესამე მხარეებზე გაყიდვის შემთხვევაში, ფასიანი ქაღალდების დაბრუნების ვალდებულება აღირიცხება სავაჭრო ვალდებულების სახით და მისი ფასი განისაზღვრება სამართლიანი ღირებულებით.

ბალანსის გამოყვანა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ბალანსის გამოყვანა ხდება და ფინანსური მდგომარეობის შესახებ კონსოლიდირებულ ანგარიშში წმინდა თანხა აღირიცხება, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ჩათვლის კანონით აღსრულებადი უფლება და აგრეთვე ვალდებულების მთლიანად დაფარვის ან ერთდროულად აქტივის გაყიდვისა და ვალდებულების დაფარვის განზრახვა.

ქონება და მოწყობილობები

საკუთრებაში არსებული აქტივები

ქონებისა და მოწყობილობის შემადგენელი კომპონენტები ასახულია თვითღირებულებით დაგროვილი ამორტიზაციისა და გაუფასურების ზარალის გამოკლებით, გარდა შენობებისა, რომლებიც ასახულია გადაფასებული თანხებით ქვემოთ აღწერილი სახით.

როცა ესა თუ ის ქონება ან მოწყობილობა შედგება განსხვავებული სასარგებლო გამოყენების ვადის მქონე მსხვილი კომპონენტებისგან, ისინი აღირიცხება ცალცალკე ქონებად ან მოწყობილობად.

გადაფასება

შენობები ექვემდებარება რეგულარულ გადაფასებას. გადაფასების სიხშირე დამოკიდებულია გადასაფასებელი შენობების სამართლიან ღირებულებაში მიმდინარე ცვლილებებთან. გადაფასების ზრდა შენობა-ნაგებობებზე აღიარებულია სხვა შემოსავლის სახით პირდაპირ კაპიტალში გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ის ცვლის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აღიარებულ წინა გადაფასების შემცირებას, რა შემთხვევაშიც მისი აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში. გადაფასების შემცირება შენობა-ნაგებობებზე აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ის ცვლის უშუალოდ კაპიტალში სხვა შემოსავლის სახით აღიარებულ წინა გადაფასების ზრდას, რა შემთხვევაშიც მისი აღიარება ხდება პირდაპირ კაპიტალში.

ცვეთა

ცვეთის დარიცხვა ხდება მოგების ან ზარალის ანგარიშზე სწორხაზოვანი მეთოდის გამოყენებით, თითოეული აქტივის სასარგებლო გამოყენების საანგარიშო ვადის მიხედვით. ცვეთა იწყება შესყიდვის დღეს ან ადგილობრივად აშენებულ აქტივებთან დაკავშირებით, აღნიშნული აქტივის დასრულებისა და გამოყენებისთვის მზადყოფნის დღიდან. იჯარით აღებული ქონების გაუმჯობესებას ცვეთა ერიცხება მოცემული აქტივის სასარგებლო გამოყენების ვადის ან იჯარის ვადის მიხედვით, ამ ორი ვადიდან უმოკლესის აღებით. სასარგებლო გამოყენების საანგარიშო ვადები შემდეგია:

– შენობა-ნაგებობები	50 წელი
– კომპიუტერები და საკომუნიკაციო მოწყობილობები	5 წელი
– ავეჯი და ინვენტარი	5 წელი
– ავტომანქანები	5 წელი
– იჯარით აღებული ქონების გაუმჯობესება	2-3 წელი
– სხვა	10 წელი

არამატერიალური აქტივები

“ჯგუფის” მიერ შეძენილი არამატერიალური აქტივები ასახულია თვითღირებულებით, დაგროვილი ამორტიზაციისა და გაუფასურების ზარალის გამოკლებით.

“ჯგუფის” მიერ შეძენილი კომპიუტერული პროგრამების ლიცენზიების კაპიტალიზაცია ხორციელდება შესაძენად და კონკრეტული პროგრამის ექსპლუატაციაში მოსაყვანად გაღებული ხარჯების საფუძველზე.

ამორტიზაციის დარიცხვა ხდება მოგების ან ზარალის ანგარიშზე სწორხაზოვანი მეთოდის გამოყენებით, არამატერიალური აქტივების სასარგებლო გამოყენების საანგარიშო ვადის მიხედვით. არამატერიალური აქტივების სასარგებლო გამოყენების საანგარიშო ვადა შეადგენს 10 წელს.

სარეალიზაციოდ განკუთვნილი აქტივები

არამიმდინარე აქტივები, ან სარეალიზაციოდ განკუთვნილი ჯგუფები, რომლებიც მოიცავს აქტივებსა და ვალდებულებებს, რომელთა ამოღება შესაძლებელია უფრო გაყიდვის და არა მათი შემდგომი გამოყენების გზით, მიეკუთვნება სარეალიზაციოდ განკუთვნილი აქტივების კატეგორიას. სარეალიზაციოდ განკუთვნილი აქტივების კატეგორიას უშუალოდ მიეკუთვნებამდე, ამგვარი აქტივები ან სარეალიზაციოდ განკუთვნილი ჯგუფები გადაფასდება “ჯგუფის” ბუღალტრული აღრიცხვის პროცედურების მიხედვით. ამის შემდეგ, ამგვარი აქტივების ან სარეალიზაციოდ განკუთვნილი ჯგუფების ფასი განისაზღვრება შემდეგი ორი ღირებულებიდან უფრო დაბალი ღირებულებით: საბალანსო ღირებულება ან სამართლიანი ღირებულება რეალიზაციის ხარჯების გამოკლებით.

გაუფასურება

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები ძირითადად შედგება სესხებისა და სხვა მისაღები სახსრებისგან (“სესხები და სხვა მისაღები სახსრები”). “ჯგუფი” რეგულარულად განიხილავს სესხებსა და მისაღებ სახსრებს გაუფასურების განსაზღვრის მიზნით. სესხის ან მისაღები სახსრების გაუფასურება ხდება და გაუფასურების ზარალი დგება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს იმ გაუფასურების დადგომის ობიექტური მტკიცებულება, რომელიც გამოწვეულია ერთი ან რამდენიმე იმ მოვლენით, რომელიც/რომლებიც მოხდა სესხის ან მისაღები სახსრების თავდაპირველი აღიარების შემდეგ და ამგვარმა მოვლენამ (ან მოვლენებმა) ზეგავლენა იქონია სესხის მომავალი პერიოდის სავარაუდო ფულად ნაკადებზე, რომლის სარწმუნოდ გაანგარიშებაც შესაძლებელია.

ობიექტური მტკიცებულება იმის თაობაზე, რომ ფინანსური აქტივები გაუფასურდა, მოიცავს მსესხებლის მიერ სესხის თანხის გადაუხდელობის ან სესხთან დაკავშირებული სხვა ვალდებულებისა თუ პირობის დარღვევის შემთხვევას, სესხის რესტრუქტურისა ან ავანსის გაცემას ისეთი პირობებით, რომლებსაც “ჯგუფი” სხვა შემთხვევაში არ გააკეთებდა, ნიშნებს იმის თაობაზე, რომ მსესხებელი ან თავმდები გაკოტრდება, ფასიანი ქაღალდისთვის აქტიური ბაზრის გაქრობას, უზრუნველყოფის გაუფასურებას ან აქტივების ჯგუფთან დაკავშირებული სხვა შესამჩნევი მონაცემებს, მაგალითად, ჯგუფში შემავალი მსესხებლების გადახდის მაჩვენებელში უარყოფითი ცვლილებებს, ან ეკონომიკური ცვლილებებს, რომლებიც დაკავშირებულია ჯგუფში შემავალი მსესხებლების მიერ ვალდებულებების შეუსრულებლობასთან.

პირველ რიგში, “ჯგუფი” განსაზღვრავს, არსებობს თუ არა გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება ინდივიდუალურად სესხებისა და მისაღები სახსრებისთვის, რომლებიც ცალკე-ცალკე მნიშვნელოვანია, და ცალკე-ცალკე ან ერთობლივად სესხებისა და მისაღები სახსრებისთვის, რომლებიც ცალკე-ცალკე არაა მნიშვნელოვანი. იმ შემთხვევაში, თუ “ჯგუფი” დაადგენს, რომ არ არსებობს გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება ინდივიდუალურად შეფასებული სესხისა და მისაღები თანხისთვის (მიუხედავად იმისა, მნიშვნელოვანია თუ არა), მას აღნიშნული სესხი შეაქვს მსგავსი საკრედიტო რისკების მქონე სესხებისა და მისაღები სახსრების ჯგუფში და გაუფასურების თვალსაზრისით ერთობლივად აფასებს მათ. გაუფასურების თვალსაზრისით ერთობლივად შეფასებული სესხები და მისაღები სახსრები, რომლებთან დაკავშირებითაც გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება და გრძელდება, გაუფასურების ერთობლივი შეფასებისას მხედველობაში არ მიიღება.

იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს სესხთან ან მისაღებ თანხასთან დაკავშირებით გაუფასურების ზარალის დადგომის ობიექტური მტკიცებულება ამ ზარალის ოდენობა განისაზღვრება, როგორც სხვაობა სესხის ან მისაღები თანხის საბალანსო ღირებულებასა და სესხის ან მისაღები თანხის, მათ შორის, თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული გარანტიებიდან და უზრუნველყოფიდან ამოღებული მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის. მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების გაანგარიშების საფუძველს წარმოადგენს ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ფულადი ნაკადები და მიმდინარე ეკონომიკური პირობების ამსახველი შესაბამისი შესამჩნევი მონაცემების საფუძველზე დაკორექტირებული ისტორიული ზარალი.

ზოგ შემთხვევაში, სესხზე ან მისაღებ თანხაზე დამდგარი გაუფასურების ზარალის ოდენობის განსაზღვრისთვის აუცილებელი შესამჩნევი მონაცემები შეზღუდულია ან სრულად აღარ შეესაბამება მიმდინარე მდგომარეობას. ეს შეიძლება მოხდეს იმ შემთხვევაში, როცა მსესხებელს აქვს ფინანსური პრობლემები და მსგავსი მსესხებლების შესახებ ხელმისაწვდომი ისტორიული მონაცემები მცირეა. ამ შემთხვევაში, გაუფასურების ზარალის ოდენობის განსაზღვრის მიზნით “ჯგუფი” ეყრდნობა საკუთარ გამოცდილებასა და ცოდნას.

სესხებთან და მისაღებ სახსრებთან დაკავშირებული ყველა გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოგების ან ზარალის ანგარიშზე და იცვლება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ამოღებული თანხის შემდგომი ზრდა შეიძლება ობიექტურად უკავშირდებოდეს აღნიშნული გაუფასურების ზარალის აღიარების შემდეგ მომხდარ მოვლენას.

როცა სესხის ამოღება შეუძლებელია, მისი ჩამოწრა ხდება სესხის გაუფასურების შესაბამისი რეზერვის ხარჯზე. “ჯგუფი” სესხის ნაშთის (და სესხის გაუფასურების შესაბამისი რეზერვის) ჩამოწრას ახორციელებს მაშინ, როცა მენეჯმენტი დაადგენს, რომ სესხის ამოღება შეუძლებელია და სესხის ამოსაღებად აუცილებელი ყველა ზომა გატარებულია.

თვითღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები

თვითღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები მოიცავს სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომ იმ აქტივებში შეტანილ არაკოტირებულ წილობრივ ინსტრუმენტებს, რომლებიც არ აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით იმის გამო, რომ მათი სამართლიანი ღირებულების სარწმუნოდ განსაზღვრა შეუძლებელია. თუ არსებობს ობიექტური მტკიცებულება ამგვარი ინსტრუმენტების გაუფასურების თაობაზე, გაუფასურების ზარალი იანგარიშება როგორც სხვაობა ინვესტიციის საბალანსო ღირებულებასა და მსგავსი ფინანსური აქტივისთვის მიმდინარე საბაზრო შემოსავლიანობის ნორმით დისკონტირებულ მომავალი საანგარიშო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის.

ამ ინვესტიციებთან დაკავშირებული ყველა გაუფასურების ზარალი აღიარდება შემოსავალში ან ზარალში და დაუშვებელია მათი შეცვლა.

არაფინანსური აქტივები

გადავადებული გადასახადების გარდა, “ჯგუფის” სხვა არაფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება განისაზღვრება თითოეულ ანგარიშგების დღეს იმის დასადგენად, არსებობს თუ არა გაუფასურების ნიშანი. აქტივების ანაზღაურებადი ღირებულება განისაზღვრება, როგორც შემდეგი ორი ღირებულებიდან უფრო დიდი: აქტივის გამოყენებითი ღირებულება და მისი სამართლიანი ღირებულება რეალიზაციის ხარჯების გამოკლებით. გამოყენებითი ღირებულების შეფასებისას სამომავლო საანგარიშო ფულადი ნაკადები დისკონტირდება მათ მიმდინარე ღირებულებამდე, დაბეგრამდე არსებული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების მიმდინარე საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახისიათებელ რისკებს. იმ აქტივთან დაკავშირებით, რომელსაც არ შემოაქვს ფულადი ნაკადები, ანაზღაურებადი ღირებულება განისაზღვრება ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი იმ ერთეულისათვის, რომელსაც აღნიშნული აქტივი მიეკუთვნება. გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება მაშინ, როცა აქტივის ან მისი ფულადი ნაკადის წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება გადააჭარბებს მის ანაზღაურებად ღირებულებას.

არაფინანსურ აქტივებთან დაკავშირებული გაუფასურების ყველა ზარალი აისახება მოგებაში ან ზარალში და კორექტირდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მოხდა ცვლილება ანაზღაურებადი ღირებულების განსაზღვრისას გამოყენებულ მონაცემებში. კორექტირებული გაუფასურების ზარალი კორექტირდება მხოლოდ იმ ზომით, რომ აქტივის საბალანსო ღირებულებამ არ გადააჭარბოს მის ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა, ცვეთისა თუ ამორტიზაციის გამოქვითვით, თუ არ მოხდებოდა გაუფასურების ზარალის აღიარება.

საკრედიტო ვალდებულებები

ჩვეულებრივი საქმიანობის ფარგლებში, “ჯგუფი” კისრულობს საკრედიტო ვალდებულებებს, რომლებშიც შედის: აუთვისებელი სასესხო ვალდებულებები, აკრედიტივები და გარანტიები, და უზრუნველყოფს სხვა ფორმის სესხის დაზღვევებს.

ფინანსური გარანტიები ის ხელშეკრულებებია, რომლებიც “ჯგუფს” ავალდებულებს განახორციელოს კონკრეტული თანხების გადახდა გარანტიის მფლობელისთვის იმ ზარალის ასანაზღაურებლად, რომელიც მას მიაღდება კონკრეტული მოვალის მიერ თანხის დადგენილ დროს, სავალო ინსტრუმენტის პირობების თანახმად გადაუხდელობის შედეგად.

თავდაპირველად ფინანსური გარანტიის ვალდებულების აღიარება ხდება სამართლიანი ღირებულებით, შესაბამისი საოპერაციო ხარჯების გამოქვითვით. ფინანსური გარანტიის ვალდებულება იანგარიშება, როგორც შემდეგი ორი თანხიდან უფრო მაღალი თანხა: თავდაპირველად აღიარებული თანხა დაგროვილი ამორტიზაციის გამოკლებით ან საგარანტიო ხელშეკრულების ფარგლებში გამოყოფილი ზარალის რეზერვის თანხა. ფინანსური გარანტიების ფარგლებში გამოყოფილი ზარალის რეზერვებისა და სხვა საკრედიტო ვალდებულებების აღიარება ხდება მაშინ, როცა დანაკარგები შესაძლოდ მიიჩნევა და სარწმუნოდ განისაზღვრება.

საწესდებო კაპიტალი

პრემია აქციებზე

პრემია აქციებზე იანგარიშება გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებასა და ამავე აქციებზე გადახდილ თანხას შორის სხვაობის სახით.

დივიდენდები

“ჯგუფის” მიერ დივიდენდების გამოცხადებისა და გადახდის შესაძლებლობა ექვემდებარება საკართველოს კანონმდებლობით დადგენილ წესებს.

ჩვეულებრივ აქციებზე დივიდენდები აისახება გამოცხადების პერიოდში გაუნაწილებელი მოგების ასიგნების სახით.

დაბეგვრა

საშემოსავლო გადასახადი შედგება მიმდინარე და გადავადებული გადასახადებისგან. საშემოსავლო გადასახადის აღიარება ხდება შემოსავალში ან ზარალში გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ის დაკავშირებულია სხვა შემოსავლის

პუნქტებთან ან უშუალოდ კაპიტალში აღიარებულ აქციონერებთან განხორციელებულ გარიგებებთან, რა დროსაც მისი აღიარება ხდება სხვა შემოსავალში ან უშუალოდ კაპიტალში.

მიმდინარე გადასახადის ხარჯი არის მოსალოდნელი გადასახდელი გადასახადი დაბეგვრად შემოსავალზე წლის განმავლობაში, დადგენილი ან ანგარიშგების დღეს ფაქტობრივად მოქმედი საგადასახადო განაკვეთების გამოყენებით და წინა წლებთან დაკავშირებით ნებისმიერი გადასახდელი გადასახადის შესწორებით.

გადავადებული გადასახადი ასახულია საბალანსო უწყისის ვალდებულებების მეთოდის გამოყენებით, ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის აქტივებისა და პასივების საბალანსო ღირებულებებსა და გადასახადებით დაბეგვრის მიზნებისთვის გამოყენებულ თანხებს შორის დროებითი სხვაობების გათვალისწინებით. აქტივებისა და პასივების თავდაპირველი აღიარებიდან გამომდინარე ის დროებით სხვაობები, რომლებიც გავლენას არ ახდენს არც აღრიცხვზე და არც დასაბეგრ მოგებაზე, არ აისახება.

გადავადებული გადასახადის თანხის გაანგარიშება ხდება აქტივებისა და პასივების საბალანსო ღირებულების რეალიზაციისა თუ დაფარვის მოსალოდნელი მეთოდით, დადგენილი ან ანგარიშგების დღეს ფაქტობრივად მოქმედი საგადასახადო განაკვეთების გამოყენებით.

გადავადებული საგადასახადო აქტივის აღიარება ხდება იმ პირობით, რომ შესაძლოა, არსებობდეს სამომავლო დასაბეგრი მოგება, რომელთან მიმართებაში შესაძლებელი იქნება დროებითი სხვაობების, გამოუყენებელი საგადასახადო ზარალისა და ჩათვლების გამოყენება. გადავადებული საგადასახადო აქტივები შემცირდება იმ ზომით, რომ მეტად აღარ იქნება შესაძლებელი შესაბამისი საგადასახადო შეღავათით სარგებლობა.

შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარება

საპროცენტო შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება ხდება შემოსავალში ან ზარალში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

სესხის დამტკიცების საკომისიოები, სესხის მომსახურების საკომისიოები და სხვა საკომისიოები, რომლებიც განსაზღვრავს სესხის საერთო მომგებიანობას, შესაბამის საოპერაციო ხარჯებთან ერთად, გადავადდება და ექვემდებარება ამორტიზაციის დარიცხვას საპროცენტო შემოსავალზე ფინანსური ინსტრუმენტის საექსპლუატაციო პერიოდში, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ცვლილებები ბუღალტრული აღრიცხვის პროცედურებში

2009 წლის 1-ლი იანვრიდან, “ჯგუფმა” შემოიღო ბასს 1-ის (“ფინანსური ანგარიშების წარმოდგენა”) შესწორებული ვარიანტი (რომელიც ძალაშია 2009 წლის 1-ლი იანვრით, ან მას შემდეგ დაწყებული ყოველწლიური პერიოდებისთვის). შედეგად, მოგება-ზარალის ანგარიში იცვლება მთლიანი მოგება-ზარალის ანგარიშით, რომელიც ასევე მოიცავს კაპიტალში მომხდარ ყველა “არა-მესაკუთრეში” მომხდარ ცვლილებას, მაგალითად, სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი აქტივების გადაფასებასა და ქონებისა და მოწყობილობების გადაფასებას. საბალანსო უწყისს გადაერქვა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიში, ხოლო ფულადი სახსრების მოძრაობის უწყისს კი – ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიში. ბასს 1-ის შესწორებული ვარიანტის მიხედვით, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიში უადრესი შესაძარი პერიოდის დასაწყისის მდგომარეობით წარმოდგენილი უნდა იყოს მაშინ, როცა ორგანიზაცია განმეორებით წარმოადგენს შესაძარ მონაცემებს ხელახალი კლასიფიკაციის, ბუღალტრული აღრიცხვის პროცედურებში მომხდარი ცვლილებებისა თუ შეცდომების გასწორების გამო.

ფინანსური ანგარიშების საერთაშორისო სტანდარტებში შეტანილია სხვადასხვა *გაუმჯობესება* თითოეული სტანდარტის მიხედვით.

ჯერ კიდევ მიუღებელი ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები

მთელი რიგი ახალი სტანდარტები, სტანდარტების და განმარტებების ცვლილებები ჯერ კიდევ არ არის ძალაში შესული 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და არ გამოიყენება წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების მომზადებისას. ქვემოთ მითითებული სიახლეები სავარაუდოდ გავლენას მოახდენს “ჯგუფის” საქმიანობაზე. “ჯგუფს” ჯერ არ გაუანალიზებია, თუ რა ზეგავლენას იქონიებს ეს სიახლეები მის ფინანსურ ანგარიშებზე.

- შესწორებული ბასს 24 – “ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის შესახებ” (2009) (ძალაშია 2009 წლის 1-ლი იანვრით ან მას შემდეგ დაწყებული ყოველწლიური პერიოდებისთვის) ითვალისწინებს მთავრობასთან დაკავშირებული ორგანიზაციებისთვის დაკავშირებული მხარისა და დაუფარავი საღლოების, მათ შორის ვალდებულებების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენის მოთხოვნებიდან გამონაკლისს. გარდა ამისა, ეს სტანდარტი შეიცვალა წარმოდგენის შესახებ ზოგიერთი, მანამდე ცალმხრივი, მითითებების გამარტივების მიზნით. შესწორებული სტანდარტის გამოყენება უნდა მოხდეს რეტროსპექტულად.
- ფასს 9 – “ფინანსური ინსტრუმენტები” (ძალაში შედის 2013 წლის 1-ლი იანვრით ან მას შემდეგ დაწყებული ყოველწლიური პერიოდებისთვის). ახალი სტანდარტი გამოიცემა რამდენიმე ეტაპად (ნაწილად) და 2010 წლის ბოლოს პროექტის დასრულებისთანავე შეცვლის ბასს 39-ს – “ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება”. ფასს 9-ის პირველი ეტაპი (ნაწილი), რომელიც 2009 წლის ნოემბერში გამოიცა, დაკავშირებულია ფინანსური ინსტრუმენტების აღიარებასა და შეფასებასთან. “ჯგუფი” აღიარებს, რომ ეს ახალი სტანდარტი ითვალისწინებს არაერთ ცვლილებას ფინანსური ინსტრუმენტების აღრიცხვის თვალსაზრისით და, სავარაუდოდ, მნიშვნელოვან ზეგავლენას იქონიებს “ჯგუფის” კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე. ამ ცვლილებების ზეგავლენის ანალიზი გაკეთდება პროექტის მიმდინარეობისას სტანდარტის შემდგომი ნაწილების გამოცემის კვალობაზე.

სს “პაზისბანკი”

2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე
თანდართული შენიშვნები, რომლებიც წარმოადგენს
ამავე ანგარიშების განუყოფელ ნაწილს

ბასს-ის სხვადასხვა გაუმჯობესებები, რომლებიც ითვალისწინებს ბუღალტრულ აღრიცხვაში ცვლილებებს წარმოდგენის, აღიარებისა და შეფასების მიზნებისთვის, ძალაში შევა არაუადრეს 2010 წლის 1-ლი იანვრისა.

4. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
საპროცენტო შემოსავალი		
კლიენტებზე გაცემული სესხები	11,584	11,966
ბანკებში განთავსებული სახსრები	66	239
სხვა საპროცენტო შემოსავალი	132	72
	11,782	12,277
საპროცენტო ხარჯები		
სხვა ბანკების კუთვნილი დეპოზიტები და სახსრები	394	1,172
კლიენტების მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	3,812	3,339
სხვა ნასესხები სახსრები	1,166	903
	5,372	5,414

5. საკომისიო შემოსავლები

	2009 LARI'000	2008 LARI'000
საკომისიო პლასტიკურ ბარათებზე	1,236	1,369
საკომისიო გარანტიებისა და აკრედიტივების გაცემაზე	521	698
ანგარიშსწორების საკომისიო	354	365
საკომისიო ანგარიშებისა და საკასო ოპერაციების წარმოებაზე	381	496
სხვა	419	936
	2,911	3,864

6. საკომისიო ხარჯები

	2009 LARI'000	2008 LARI'000
პლასტიკური ბარათების სისტემის ხარჯები	885	873
ანგარიშსწორების ხარჯები	166	192
სხვა	176	140
	1,227	1,205

7. წმინდა შემოსავალი საკურსო სხვაობიდან

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
მოგება ნაღდი ანგარისწორებით განხორციელებული გარიგებებიდან	1,371	1,708
ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების გადაფასებით მიღებული მოგება	15	111
	1,386	1,819

8. სხვა საოპერაციო შემოსავალი

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
მიღებული ჯარიმები და პირგასამტეხლოები	1,447	430
გადახდილი ჯარიმები და პირგასამტეხლოები	(29)	(82)
ძირითადი საშუალებების რეალიზაციიდან მიღებული მოგება	-	(101)
სხვა	56	(126)
	1,474	121

9. გაუფასურების ზარალი

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
კლიენტებზე გაცემული სესხები	1,212	4,125
სხვა აქტივები	3,167	533
	4,379	4,658

10. პერსონალის ხარჯები

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
პერსონალის შრომის ანაზღაურება	3,589	3,585
გადასახადები ხელფასებზე	897	1,195
	4,487	4,780

11. სხვა ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
ცვეთა და ამორტიზაცია	1,121	1,016
რეკლამა და მარკეტინგი	657	761
დაცვა	604	539
იჯარა	516	630
სხვა	428	438
პროფესიული მომსახურება	396	331
საკომუნიკაციო და საინფორმაციო მომსახურება	146	148
გადასახადები, გარდა საშემოსავლო გადასახადისა	137	112
საკანცელარიო საქონელი	118	186
რემონტი და ექსპლუატაცია	36	158
მგზავრობა და ტრენინგი	17	70
	4,176	4,389

12. შეღავათი საშემოსავლო გადასახადზე

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
შეღავათი მიმდინარე გადასახადზე		
მიმდინარე წელს	-	-
წინა წლებში	-	100
	-	100
შეღავათი გადავადებულ გადასახადზე		
დროებითი სხვაობების წარმოშობა და შეცვლა	134	311
მოგება-ზარალის ანგარიშის მთლიანი შეღავათი საშემოსავლო გადასახადზე	134	411

მიმდინარე საგადასახადო წელს მოქმედი ჯგუფის საშემოსავლო გადასახადის განაკვეთი შეადგენს 15%-ს (2008: 15%).

მოქმედი საგადასახადო განაკვეთის შეთავსება:

	2009 ლარი'000	%	2008 ლარი'000	%
ზარალი გადასახადების გადახდამდე	(2,088)		(2,365)	
საშემოსავლო გადასახადი მოქმედი საგადასახადო განაკვეთით	(313)	15%	(355)	15%
წინა წლებში	-	-	(100)	4%
გამოუქვითვადი ხარჯები	179	(9%)	44	(2%)
	(134)	6%	(411)	17%

გადავადებული საგადასახადო აქტივი და ვალდებულება

აქტივებისა და ვალდებულებების ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის წარმოდგენილ საბალანსო ღირებულებებსა და საგადასახადო მიზნებისთვის გამოყენებულ ღირებულებებს შორის არსებული დროებითი სხვაობები იწვევს წმინდა გადავადებულ საგადასახადო ვალდებულებებს 2009 წლისა და 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

2009 წლისა და 2008 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ პერიოდებში დროებითი სხვაობების დინამიკა წარმოდგენილია შემდეგ ცხრილში:

ლარი'000	ბალანსი 2009 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით	აღიარებულია შემოსავალში	ბალანსი 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
კლიენტებზე გაცემული სესხები	303	(446)	(143)
ქონება და მოწყობილობები	(1,436)	(59)	(1,495)
სხვა აქტივები	-	450	450
სხვა ვალდებულებები	66	(19)	47
გადატანილი საგადასახადო ზარალი	698	208	906
	(369)	134	(235)

ლარი'000	ბალანსი 2008 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით	აღიარებულია შემოსავალში	ბალანსი 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
კლიენტებზე გაცემული სესხები	24	279	303
ქონება და მოწყობილობები	(696)	(740)	(1,436)
სხვა ვალდებულებები	(8)	74	66
გადატანილი საგადასახადო ზარალი	-	698	698
	(680)	311	(369)

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გადატანილი საგადასახადო ზარალი შეადგენს 906 ათას ლარს (2008 წელს: 698 ათას ლარს). ამ ზარალიდან, 208 ათასი ლარის ვადა იწურება 2014 წელს, ხოლო 698 ათასი ლარისა – 2013 წელს.

13. საქართველოს ეროვნულ ბანკში განთავსებული სახსრები

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
ნოსტრო ანგარიშები	3,446	3,216
სავალდებულო მინიმალური რეზერვის ანაბარი	1,887	1,295
	5,333	4,511

სებ-ში დეპონირებული სავალდებულო რეზერვის გამოტანაზე დაწესებულია შეზღუდვები.

სავალდებულო მინიმალური რეზერვის ანაბარი წარმოადგენს უცხოურ ვალუტაში არსებულ პროცენტთან ანაბარს, რომელიც იანგარიშება სებ-ის მიერ გამოცემული

ნორმატიული აქტების შესაბამისად და რომლის გამოტანაზეც დაწესებულია გარკვეული შეზღუდვები. ნოსტრო ანგარიშები წარმოადგენს სებ-ში არსებულ ნაშთებს, რომლებიც დაკავშირებულია ანგარიშსწორების საქმიანობასთან და ხელმისაწვდომი იყო გამოსატანად წლის ბოლოს. ღარში წარმოდგენილი სარეზერვო ანაბრის გამოტანაზე რაიმე შეზღუდვა დაწესებული არ არის, მაგრამ “ბანკს” დაერიცხება ჯარიმები იმ შემთხვევაში, თუ ის ვერ შეძლებს საშუალო სავალდებულო ნაშთის შენარჩუნებას 14-ზე უფრო მეტი დღის განმავლობაში.

14. სხვა ბანკებში არსებული სახსრები

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
არ არის გაუფასურებული ან ვადაგადაცილებული ნოსტრო ანგარიშები		
ეთგო-ს ბანკები	6,268	9,749
სხვა უცხოური ბანკები	1,432	170
10 ყველაზე დიდი ქართული ბანკი	96	30
სულ ნოსტრო ანგარიშები	7,796	9,949
დეპოზიტები და სხვა ავანსები ბანკების მიმართ		
ეთგო-ს ბანკები	341	293
სხვა უცხოური ბანკები	-	-
10 ყველაზე დიდი ქართული ბანკი	7,377	3,000
სულ დეპოზიტები და სხვა ავანსები ბანკების მიმართ	7,718	3,293
	15,514	13,242

უზრუნველყოფა

2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკებში განთავსებული სახსრები არაა უზრუნველყოფილი.

ბანკებსა და სხვა ფინანსურ ინსტიტუტებში განთავსებული სახსრების კონცენტრაცია

2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, “ბანკს” ჰყავდა შესაბამისად 3 და 3 ბანკი, რომელთა ნაშთები აღემატებოდა ბანკებში განთავსებული მთლიანი სახსრების 10%-ს. 2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ამ ნაშთების მთლიანი ღირებულება შეადგენს შესაბამისად 10,934 ათას ლარსა და 11,321 ათას ლარს.

15. კლიენტებზე გაცემული სესხები

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	28,964	31,992
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები		
უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები	12,963	11,713
საკრედიტო ბარათები	8,009	9,915
ავტო სესხები	1,158	1,285
სხვა სამომხმარებლო სესხები	6,973	13,907
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები სესხები	29,103	36,820
კლიენტებზე გაცემული მთლიანი სესხები	58,067	68,812
სესხის გაუფასურების რეზერვი	(3,232)	(5,281)
კლიენტებზე გაცემული წმინდა სესხები	54,835	63,531

31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის სესხის გაუფასურების რეზერვის დინამიკა შემდეგია:

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
სესხის გაუფასურების რეზერვი 1-ლი იანვრის მდგომარეობით	5,281	1,779
გაუფასურების ზარალი (შენიშვნა 9)	1,212	4,125
წმინდა ჩამოწერილი სესხები	(3,261)	(623)
სესხის გაუფასურების წმინდა რეზერვი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,232	5,281

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გაუფასურებულ სესხებზე დარიცხული პროცენტი შეადგენს 606 ათას ლარს (2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ეს მაჩვენებელი შეადგენდა 205 ათას ლარს).

იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხი

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ასახულია ინფორმაცია 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ:

	მთლიანი სესხები ლარი'000	გაუფასურება ლარი'000	წმინდა სესხები ლარი'000	გაუფასურების შეფარდება მთლიან სესხებთან %
სესხები გაუფასურების ინდივიდუალური ნიშნების გარეშე:				
- არა ვადაგადაცილებული	22,818	(452)	22,366	2.0%
- საყურადღებო სესხები	336	(7)	329	2.1%
გაუფასურებული სესხები:				
- არა ვადაგადაცილებული	3,552	(645)	2,907	18.2%
- ვადაგადაცილებულია არაუმეტეს 90 დღით	2,171	(963)	1,208	44.4%
- ვადაგადაცილებულია არაუმეტეს 90-ზე უფრო მეტი დღით, მაგრამ არა 1 უმეტეს 1 წლისა	87	(87)	-	100.0%
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	28,964	(2,154)	26,810	7.4%

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ასახულია ინფორმაცია 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ:

	მთლიანი სესხები ლარი'000	გაუფასურება ლარი'000	წმინდა სესხები ლარი'000	გაუფასურების შეფარდება მთლიან სესხებთან %
სესხები გაუფასურების ინდივიდუალური ნიშნების გარეშე:				
- არა ვადაგადაცილებული	23,727	(949)	22,778	4.0%
- საყურადღებო სესხები	1,139	(46)	1,093	4.0%
გაუფასურებული სესხები:				
- ვადაგადაცილებულია არაუმეტეს 90 დღით	3,503	(504)	2,999	14.4%
- ვადაგადაცილებულია არაუმეტეს 90-ზე უფრო მეტი დღით, მაგრამ არა 1 უმეტეს 1 წლისა	3,623	(1,503)	2,120	41.5%
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	31,992	(3,002)	28,990	9.4%

სესხის გაუფასურება გამოწვეულია ერთი ან რამდენიმე იმ მოვლენით, რომელიც/რომლებიც მოხდა სესხის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ და ამგვარმა მოვლენამ (ან მოვლენებმა) ზეგავლენა იქონია სესხის მომავალი პერიოდის სავარაუდო ფულად ნაკადებზე, რომლის სარწმუნოდ გაანგარიშებაც შესაძლებელია. გაუფასურების ინფორმაციური ნიშნების არმქონე სესხებთან დაკავშირებით არ არსებობს ობიექტური მტკიცებულება იმ გაუფასურების თაობაზე, რომელიც შეიძლება უშუალოდ მას მიეწეროს.

სესხის გაუფასურების ობიექტური მაჩვენებლები მოიცავს შემდეგს:

- სასესხო ხელშეკრულებების საფუძველზე თანხების დაფარვის ვადის გადაცილება;
- მსესხებლის ფინანსურ მდგომარეობაში არსებული მნიშვნელოვანი სირთულეები;
- ბიზნეს-გარემოს გაუარესება, მსესხებლის ბაზრებზე მომხდარი უარყოფითი ცვლილებები.

“ჯგუფს” იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი გაანგარიშებული აქვს გაუფასურებულ სესხებთან დაკავშირებით სამომავლო ფულადი ნაკადების საფუძველზე. რეზერვის ოდენობა განისაზღვრება როგორც სხვაობა სესხის საბალანსო ღირებულებასა და სესხის, მათ შორის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული გარანტიებიდან და უზრუნველყოფიდან ამოღებული მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის.

იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვის გაანგარიშებისას, მენეჯმენტმა გამოიყენა შემდეგი ძირითადი დაშვებები:

- არაგაუფასურებულ სესხებთან დაკავშირებით, “ჯგუფმა” შექმნა ერთობლივი 2%-იანი რეზერვი (2008 წელს რეზერვის ოდენობა განისაზღვრა 4%-ით), “ბანკისა” და საქართველოში სხვა მსგავსი ბანკების მოსალოდნელი ზარალის განაკვეთის საფუძველზე;
- გაუფასურებულ სესხებთან დაკავშირებით, “ჯგუფმა” გაითვალისწინა თავდაპირველად შეფასებული ღირებულების 20%-იანი დისკონტი იმ შემთხვევაში, თუ მოხდება დაგირავებული ქონების რეალიზაცია და გამოსყიდვის უფლებადარგული დაგირავებული ქონების რეალიზაციიდან თანხების მიღებისას ადგილი ექნება 24-თვიან დაგვიანებას.

ზემოაღნიშნულ ციფრებში ცვლილება ზეგავლენას იქონიებს სესხის გაუფასურების რეზერვზე. მაგალითად, იმ შემთხვევაში, თუ საანგარიში ფულადი ნაკადების წმინდა მიმდინარე ღირებულება განსხვავდება ერთი პროცენტით, იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იქნება 268 ათასი ლარით უფრო ნაკლები/მეტი (2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ეს მაჩვენებელი შეადგენს 289 ათას ლარს).

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დასრულებული წლის განმავლობაში, “ჯგუფმა” იურიდიულ პირებზე სესხები გადააფორმა ისეთი პირობებით, რომ სხვა შემთხვევაში აღნიშნული სესხები იქნებოდა ვადაგადაცილებული ან გაუფასურდებოდა 4,411 ათასი ლარით. რექსტრუქტურიზაციის ამგვარი ზომები მიზნად ისახავს კლიენტებთან ურთიერთობის მართვასა და სესხის ამოღების შესაძლებლობების მაქსიმალურად გაზრდას.

უზრუნველყოფის ანალიზი

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ასახულია 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები, გაუფასურების გამოქვეითვით, უზრუნველყოფის სახეების მიხედვით:

	2009 ლარი'000	სესხის პორტფელის %	2008 ლარი'000	სესხის პორტფელის %
უძრავი ქონება	18,363	68%	24,113	83%
მესამე მხარეთა გარანტიები	2,414	9%	3,049	11%
მოწყობილობები და ავტომანქანები	2,089	8%	289	1%
ნაღდი ფული	2,267	9%	55	-
არაუზრუნველყოფილი	845	3%	590	2%
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	809	3%	280	1%
სხვა	23	-	614	2%
სულ	26,810	100%	28,990	100%

კლიენტებზე გაცემული სესხების უზრუნველსაყოფად დაგირავებული ყველა ქონებრივი ობიექტი მენეჯმენტის მიერ შეფასდა უშუალოდ სესხის დამტკიცებამდე და ზოგ შემთხვევაში არ ასახავს საბალანსო უწყისის შედგენის დღისთვის არსებულ საბაზრო ღირებულებებს.

მთლიანი 5,695 ათასი ლარის ღირებულების გაუფასურებული თუ ვადაგადაცილებული სესხები უზრუნველყოფილია 13,433 ათასი ლარის სამართლიანი ღირებულების მქონე უზრუნველყოფის საშუალებებით. 115 ათასი ლარის ღირებულების დანარჩენ გაუფასურებულ სესხებთან დაკავშირებით, არ არსებობს რაიმე უზრუნველყოფა და შესაბამისად, უზრუნველყოფის სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა პრაქტიკულად შეუძლებელია.

2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში, “ჯგუფმა” შეიძინა 7,028 ათასი ლარის ღირებულების აქტივები (შენიშვნა 20) და 2,512 ათასი ლარის აქტივები (შენიშვნა 38) იურიდიულ პირებზე გაცემულ სესხებზე უზრუნველყოფის სახით დაგირავებული ობიექტების საკუთრებაში მიღებით (2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: 1,776 ათასი ლარი). საბალანსო ღირებულება უდრის შესაბამისი სესხის მთლიან ღირებულებას.

გაუფასურების რეზერვის დინამიკის ანალიზი

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დასრულებული წლისთვის, გაუფასურების რეზერვის დინამიკის ანალიზი იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხების კლასების მიხედვით შემდეგია:

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
სესხის გაუფასურების რეზერვი 1-ლი იანვრის მდგომარეობით	3,002	637
წმინდა სესხები (ჩამოწერილი)/წლის განმავლობაში ამოღებული	(316)	14
სესხის გაუფასურება (ამოღებები)/წლის განმავლობაში დამდგარი ზარალი	(532)	2,351
სესხის გაუფასურების წმინდა რეზერვი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,154	3,002

ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხი

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ასახულია ინფორმაცია 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ:

	მთლიანი სესხები ლარი'000	გაუფასურება ლარი'000	წმინდა სესხები ლარი'000	გაუფასურების შეფარდება მთლიან სესხებთან %
უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები				
- არავადაგაცილებული	11,891	(357)	11,534	3.0%
- ვადაგაცილებულია არაუმეტეს 90 დღით	875	(62)	813	7.1%
- ვადაგაცილებულია არაუმეტეს 90-ზე უფრო მეტი დღით, მაგრამ არა 1 უმეტეს 1 წლისა	191	(63)	128	33.0%
- 1 წელზე უფრო მეტი ხნით ვადაგაცილებული	6	(1)	5	16.7%
სულ უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები	12,963	(733)	12,480	3.7%
საკრედიტო ბარათები				
- არავადაგაცილებული	7,805	(234)	7,571	3.0%
- ვადაგაცილებულია არაუმეტეს 90 დღით	178	(56)	122	31.5%
- ვადაგაცილებულია არაუმეტეს 90-ზე უფრო მეტი დღით, მაგრამ არა 1 უმეტეს 1 წლისა	26	(19)	7	73.1%
სულ საკრედიტო ბარათები აგტო სესხები	8,009	(309)	7,700	3.9%
- არავადაგაცილებული	1,104	(33)	1,071	3.0%
- ვადაგაცილებულია არაუმეტეს 90 დღით	39	(3)	36	7.7%

სს “პაზისბანკი”

*2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე
თანდართული შენიშვნები, რომლებიც წარმოადგენს
ამავე ანგარიშების განუყოფელ ნაწილს*

- გადაგადაცილებულია არაუმეტეს 90-ზე უფრო მეტი დღით, მაგრამ არა 1 უმეტეს 1 წლისა	15	(6)	9	40.0%
სულ ავტო სესხები	1,158	(42)	1,116	3.7%
სხვა სამომხმარებლო სესხები				
- არავადაგადაცილებული	6,656	(200)	6,456	3.0%
- გადაგადაცილებულია არაუმეტეს 90 დღით	278	(25)	253	9.0%
- გადაგადაცილებულია არაუმეტეს 90-ზე უფრო მეტი დღით, მაგრამ არა 1 უმეტეს 1 წლისა	38	(18)	20	47.4%
- 1 წელზე უფრო მეტი ხნით ვადაგადაცილებული	1	(1)	-	100.0%
სულ სხვა სამომხმარებლო სესხები	6,973	(244)	6,729	3.5%
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	29,103	(1,078)	28,025	3.7%

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ასახულია ინფორმაცია 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ:

	მთლიანი სესხები ლარი'000	გაუფასურე ბა ლარი'000	წმინდა სესხები ლარი'000	გაუფასურების შეფარდება %
უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი				
- არავადაგადაცილებული	8,694	(348)	8,346	4.0%
- ვადაგადაცილებულია არაუმეტეს 90	1,510	(60)	1,450	4.0%
- ვადაგადაცილებულია არაუმეტეს 90-ზე უფრო მეტი დღით, მაგრამ არა 1	1,509	(572)	937	37.9%
სულ უძრავი ქონებით	11,713	(980)	10,733	8.4%
საკრედიტო ბარათები				
- არავადაგადაცილებული	9,229	(369)	8,860	4.0%
- ვადაგადაცილებულია არაუმეტეს 90	627	(126)	501	20.1%
- ვადაგადაცილებულია არაუმეტეს 90-ზე უფრო მეტი დღით, მაგრამ არა 1	59	(20)	39	33.9%
სულ საკრედიტო ბარათები	9,915	(515)	9,400	5.2%
ავტო სესხები				
- არავადაგადაცილებული	1,210	(48)	1,162	4.0%
- ვადაგადაცილებულია არაუმეტეს 90	71	(3)	68	4.2%
- ვადაგადაცილებულია არაუმეტეს 90-ზე უფრო მეტი დღით, მაგრამ არა 1	4	(1)	3	25%
სულ ავტო სესხები	1,285	(52)	1,233	4.0%
სხვა სამომხმარებლო სესხები				
- არავადაგადაცილებული	11,889	(476)	11,413	4.0%
- ვადაგადაცილებულია არაუმეტეს 90	1,544	(79)	1,465	5.1%
- ვადაგადაცილებულია არაუმეტეს 90-ზე უფრო მეტი დღით, მაგრამ არა 1	450	(169)	281	37.6%
- 1 წელზე უფრო მეტი ხნით	24	(8)	16	33.3 %
სულ სხვა სამომხმარებლო სესხები	13,907	(732)	13,175	5.3%
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული	36,820	(2,279)	34,541	6.2%

ბანკი სესხის გაუფასურების გაანგარიშებას აწარმოებს ამგვარ სესხებზე თავისი წარსული გამოცდილების გათვალისწინებით. ფიზიკურ პირებზე გაცემულ სესხების გაუფასურების ზარალის გაანგარიშებისას მენეჯმენტის მიერ გამოყენებულია შემდეგი მნიშვნელოვანი დაშვებები:

- ზარალის მიგრაციის განაკვეთები მუდმივია და შეიძლება განისაზღვროს გასული 12 თვის პერიოდში ზარალის მიგრაციის ისტორიული მოდელის საფუძველზე უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხებისთვის, ავტო სესხებისა და სხვა სამომხმარებლო სესხებისთვის.
- 180-ზე უფრო მეტი დღით ვადაგადაცილებულ ფიზიკურ პირებზე გაცემულ სესხებს ენიჭება ზარალის 100%-იანი ალბათობის ხარისხი.

ფიზიკურ პირებზე გაცემულ სესხების გაუფასურების ზარალის გაანგარიშებისას გამოყენებული მნიშვნელოვანი დაშვებები ითვალისწინებს სესხის ზარალის შემდეგ განაკვეთებს:

- უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები – 3.7%
- საკრედიტო ბარათები – 3.9%
- ავტო სესხები – 3.7%
- სხვა სამომხმარებლო სესხები – 3.5%

ამ ციფრებში ცვლილება ზეგავლენას იქონიებს სესხის გაუფასურების რეზერვზე. მაგალითად, იმ შემთხვევაში, თუ საანგარიშო ფულადი ნაკადების წმინდა მიმდინარე ღირებულება განსხვავებულია პლუს-მინუს ერთი პროცენტით, ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იქნება 840 ათასი ლარით უფრო ნაკლები/მეტი (2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ეს მაჩვენებელი შეადგენს 1,036 ათას ლარს).

უზრუნველყოფის ანალიზი

იპოთეკური სესხები უზრუნველყოფილია საცხოვრებელი სახლებით. ავტო სესხები უზრუნველყოფილია ავოტომანქანებით. საკრედიტო ბარათზე დაშვებული ოვერდაფტები და სამომხმარებლო სესხები უზრუნველყოფილი არ არის.

გაუფასურების რეზერვის დინამიკის ანალიზი

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დასრულებული წლისთვის, გაუფასურების რეზერვის დინამიკის ანალიზი ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხების კლასების მიხედვით შემდეგია:

LARI'000	უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები	ავტო სესხები	საკრედიტო ბარათები	სხვა სამომხმარებლო სესხები	სულ
სესხის გაუფასურების რეზერვი 1-ლი იანვრის მდგომარეობით	980	52	515	732	2,279
წმინდა სესხები (ჩამოწერილი)/წლის განმავლობაში ამოღებული	(1,033)	(59)	(1,431)	(422)	(2,945)
სესხის გაუფასურება (ამოღებები)/წლის განმავლობაში დამდგარი ზარალი	536	49	1,225	(66)	1,744
სესხის გაუფასურების წმინდა რეზერვი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	483	42	309	244	1,078

2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დასრულებული წლისთვის, გაუფასურების რეზერვის დინამიკის ანალიზი ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხების კლასების მიხედვით შემდეგია:

LARI'000	უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები	ავტო სესხები	საკრედიტო ბარათები	სხვა სამომხმარებლო სესხები	სულ
სესხის გაუფასურების რეზერვი 1-ლი იანვრის მდგომარეობით	217	38	192	695	1,142
წმინდა სესხები (ჩამოწერილი)/წლის განმავლობაში ამოღებული	183	(4)	31	(847)	(637)
სესხის გაუფასურება (ამოღებები)/წლის განმავლობაში დამდგარი ზარალი	580	18	292	884	1,774

სს “პაზისბანკი”

2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე
თანდართული შენიშვნები, რომლებიც წარმოადგენს
ამავე ანგარიშების განუყოფელ ნაწილს

სესხის გაუფასურების წმინდა რეზერვი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	980	52	515	732	2,279
--	-----	----	-----	-----	-------

სესხის პორტფელის ანალიზი მრეწველობის დარგებისა და გეოგრაფიული აღვიძრებადობის მიხედვით

ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები გაცემულია უმთავრესად საქართველოში
მყოფ იმ კლიენტებზე, რომლებიც ეწევიან საქმიანობას მრეწველობის შემდეგ
დარგებში:

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
ვაჭრობა და მომსახურება	10,640	12,620
სამთო მრეწველობა/მეტალურგია და წარმოება	5,403	4,285
მშენებლობა	4,995	8,760
განათლება	2,595	-
ტრანსპორტი და კომუნიკაცია	1,720	633
სოფლის მეურნეობა	710	1,500
ენერგეტიკა	308	297
სხვა	439	895
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	28,025	34,541
	54,835	63,531

მნიშვნელოვანი საკრედიტო რისკები

2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, “ჯგუფს” არ ჰყავს
მსესხებლები ან დაკავშირებულ მსესხებელთა ჯგუფი, რომელთა სესხების
დაუფარავი ნაწილები აღემატება კლიენტებზე გაცემული სესხების 10%-ს.

სესხების დაფარვის ვადები

სასესხო პორტფელის დაფარვის ვადის შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია 36-ე
შენიშვნაში, სადაც ნაჩვენებია ანგარიშგების დღიდან სესხების დაფარვის
სახელშეკრულებო თარიღებამდე დარჩენილი პერიოდი. “ჯგუფის” მიერ გაცემული
სესხების მოკლე ვადიდან გამომდინარე, სავარაუდოდ მოხდება არა ერთი სესხის
ვადის გახანგრძლივება. შესაბამისად, სასესხო პორტფელის დაფარვის რეალური
ვადა შეიძლება გაცილებით უფრო ხანგრძლივი იყოს, ვიდრე ხელშეკრულებებით
გათვალისწინებული ვადა.

16. სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი აქტივები

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
წილობრივი ინსტრუმენტები – არაკვოტირებული		
კორპორატიული ფასიანი ქაღალდები	54	54
	54	54

გაანგარიშებადი სამართლიანი ღირებულების არქმონე ინვესტიცია

თვითღირებულებით ასახული სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი წილობრივი
ინსტრუმენტები მოიცავს საქართველოს საფინანსო სამსახურების მიერ

სს “პაზისბანკი”

2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე
თანდართული შენიშვნები, რომლებიც წარმოადგენს
ამავე ანგარიშების განუყოფელ ნაწილს

არაკონტროლებულ აქციებსა თუ წარმოებულ ფასიან ქაღალდებს. ამგვარი ინვესტიციების ბაზარი არ არსებობს და ახლო წარსულში არ განხორციელებულა რაიმე ისეთი გარიგება, რაც შეიძლება საფუძვლად დაედოს მიმდინარე საბაზრო ღირებულებებს. გარდა ამისა, ფულადი ნაკადების დისკონტირების მეთოდები წარმოშობს სამართლიანი ღირებულებების ფართო სპექტრს მომავალი პერიოდის ფულად ნაკადებთან დაკავშირებული გაურკვევლობის გამო.

17. დაფარვამდე დაკავებული ინვესტიციები

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
ჯგუფის მფლობელობაში არსებული		
სავალო ან ფიქსირებული შემოსავლის მქონე სხვა ინსტრუმენტები		
საქართველოს მთავრობის ობლიგაციები	5,596	
სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატები	-	20
კორპორატიული ობლიგაციები	-	102
	5,596	122
გაყიდვისა და გამოსყიდვის ხელშეკრულებების საფუძველზე დაგირავებული		
სავალო ან ფიქსირებული შემოსავლის მქონე სხვა ინსტრუმენტები		
სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატები	-	2,954
	-	2,954

18. სარეალიზაციოდ განკუთვნილი აქტივები

2010 წლის 15 თებერვალს, “ჯგუფის” მენეჯმენტმა მიიღო გადაწყვეტილება გაეყიდა მისი შვილობილი კომპანიის “პალადი იმპერიალის” 2,762 ათასი ლარის უძრავი ქონება და მოწყობილობები, რომელიც შეძენილი ჰქონდა აქტივის შესყიდვის გარიგებით, და კვლავ დაიბრუნა საკუთრებაში 1,707 ათასი ლარის აქტივები. 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სარეალიზაციოდ განკუთვნილი არამიმდინარე აქტივები შედგებოდა 4,469 ათასი ლარის აქტივებისგან.

მენეჯმენტის აზრით, 2009 წლის 31 დეკემბრი ს მდგომარეობით, სარეალიზაციოდ ჯგუფში არსებული აქტივებისა და პასივების საბალანსო ღირებულება უდრის მათ სამართლიან ღირებულებას მინუს რეალიზაციის ხარჯები.

'000 GEL	Note	2009
სარეალიზაციოდ განკუთვნილ აქტივებად მიჩნეული აქტივები		
მიწა და შენობა-ნაგებობები	19	2,762
დაუმთავრებელი მშენებლობა	20	1,707
		4,469

სს “პაზისბანკი”

2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე
თანდართული შენიშვნები, რომლებიც წარმოადგენს
ამავე ანგარიშების განუყოფელ ნაწილს

19. ქონება და მოწყობილობები

LARI'000	მიწა და შენობა- ნაგებობები	კომპიუტერები და საკომუნიკაციო მოწყობილობები	არმატურა	ავტომაქანები	იჯარით აღებული ქონების გაუმჯობესება	სხვა	სულ
ლირებულება/გადაფასებული თანხა							
2009 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით	10,487	3,286	873	122	120	105	14,993
შეძენა აქტივების შესყიდვით	2,762	-	-	-	-	-	2,762
დამატებები	125	771	53	9	9	29	996
განკარგვა	-	(191)	(42)	-	-	-	(233)
სარეალიზაციოდ განკუთვნილ აქტივებში გადატანა	(2,762)	-	-	-	-	-	(2,762)
2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	10,612	3,866	884	131	129	134	15,756
ცვეთა							
2009 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით	301	1,424	307	53	45	30	2,160
ცვეთის ღარიცხვა	216	719	116	26	1	13	1,091
განკარგვა	-	(162)	(41)	-	-	-	(203)
2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	517	1,981	382	79	46	43	3,048
საბალანსო ღირებულება 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	10,095	1,885	502	52	83	91	12,708
ლირებულება/გადაფასებული თანხა							
2009 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით	6,391	2,991	496	99	414	85	10,476
დამატებები	4,950	354	165	23	-	20	5,512
განკარგვა	(854)	(59)	(82)	-	-	-	(995)
გადატანა	-	-	294	-	(294)	-	-
2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	10,487	3,286	873	122	120	105	14,993
ცვეთა							
2008 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით	349	865	186	29	41	20	1,490
ცვეთის ღარიცხვა	131	622	166	24	40	10	993
განკარგვა	(179)	(63)	(81)	-	-	-	(323)
გადატანა	-	-	36	-	(36)	-	-
2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	301	1,424	307	53	45	30	2,160
საბალანსო ღირებულება 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	10,186	1,862	566	69	75	75	12,833

სარეალიზაციოდ განკუთვნილი აქტივების კატეგორიაში გადატანილი 2,762 ათასი

ლარის მიწა და შენობა-ნაგებობები შეძენილ იქნა შესყიდვის გარიგებით. ამასთან დაკავშირებით, იხილეთ 38-ე შენიშვნა.

გადაფასებული აქტივები

2006 წლის ივლისში, მენეჯმენტმა განახორციელა აქტივების გადაფასება გიორგი ლეჟავას მიერ შესრულებული დამოუკიდებელი შეფასების შედეგების საფუძველზე. გადაფასებული აქტივების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა ფულადი ნაკადების დისკონტირების მეთოდითა (შეფასების საშემოსავლო მიდგომა) და რეალიზაციის შედარების მეთოდით (შედარებითი მიდგომა). საბოლოო ღირებულების განსაზღვრის მიზნით, გამოყენებული მიდგომა დამოკიდებული იყო კონკრეტული შენობა-ნაგებობების შესაძენი ინფორმაციისა და ხელმისაწვდომი საბაზრო ინფორმაციის სანდოობასა და სისრულეზე.

2009 წლის დეკემბერში, მენეჯმენტმა დაიწყო შენობების გადაფასება ბანკის მიერ დაქირავებული სერტიფიცირებული შემფასებლის მიერ ჩატარებული შეფასების შედეგების საფუძველზე. შეფასება ჩატარდა რეალიზაციის შედარების მეთოდით (შედარებითი მიდგომა). შეფასების შედეგებმა აჩვენა, რომ შენობა-ნაგებობების 2006 წლის ივლისში გაანგარიშებული სამართლიანი ღირებულება მნიშვნელოვნად არ შეცვლილა 2009 წლის 31 დეკემბრის შესაბამის მაჩვენებელთან შედარებით.

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შენობა-ნაგებობების საბალანსო ღირებულება იქნებოდა 7,621 ათასი ლარი იმ შემთხვევაში, შენობა-ნაგებობები რომ არ გადაფასებულიყო (2008 წელს ეს მაჩვენებელი შეადგენდა 7,587 ათასი ლარს).

20. სხვა აქტივები

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
საკუთრებაში დაბრუნებული აქტივები	8,804	1,776
ქონებასა და მოწყობილობებში წინასწარ გადახდილი თანხები	1,208	1,748
დაბრუნებას დაქვემდებარებული დღგ	1,055	-
წინასწარ გადახდილი თანხები	545	-
დებიტორული დავალიანებები	300	500
ანგარიშსწორების დამუშავების სისტემებიდან მისაღები თანხები	187	832
სხვა მისაღები თანხები	335	106
სულ სხვა აქტივები	12,434	4,962
საკუთრებაში დაბრუნებული აქტივებზე გაუფასურების ზარალის რეზერვი	(3,700)	(533)
	8,734	4,429

გაუფასურების რეზერვის დინამიკის ანალიზი

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
წლის დასაწყისში არსებული ნაშთი	533	-
წმინდა დარიცხვა (შენიშვნა 9)	3,167	533
წლის ბოლოს არსებული ნაშთი	3,700	533

საკუთრებაში დაბრუნებული აქტივების ხასიათი და საბალანსო ღირებულება 2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგია:

	საბალანსო ღირებულება 2009 წლის 31 დეკემბერი ლარი'000	საბალანსო ღირებულება 2008 წლის 31 დეკემბერი ლარი'000
მიწა და შენობა-ნაგებობები	3,286	1,243
დაუმთავრებელი მშენებლობა	1,818	-
	5,104	1,243

ამ წლის განმავლობაში, 1,707 ათასი ლარის საკუთრებაში დაბრუნებული აქტივები, რომლებიც წარმოადგენს დაუმთავრებელ მშენებლობას, გადატანილ იქნა სარეალიზაციოდ განკუთვნილი აქტივების კატეგორიაში.

მენეჯმენტის აზრით, 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საკუთრებაში დაბრუნებული აქტივების საბალანსო ღირებულება დაახლოებით ტოლია მათი სამართლიანი ღირებულებისა, რეალიზაციის ხარჯების გამოკლებით.

4,082 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულების მქონე საკუთრებაში დაბრუნებული აქტივები შეზღუდულია სხვადასხვა ვადებით, რომელთა ბოლოს მსესხებლებს შეუძლია ამ აქტივების “ჯგუფისგან” გამოსყიდვა.

21. სხვა ბანკების კუთვნილი დეპოზიტები და ნაშთები

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
ვოსტრო ანგარიშები	924	1,813
ვადიანი დეპოზიტები	-	5,059
	924	6,872

სხვა ბანკების კუთვნილი დეპოზიტები და ნაშთების კონცენტრაცია

2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, “ჯგუფს” აქვს ორი და ერთი ბანკი, რომელთა ნაშთები აღემატება სხვა ბანკების კუთვნილი მთლიანი დეპოზიტებისა და ნაშთების 10%-ს. 2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ამ ნაშთების მთლიანი ღირებულება შეადგენს შესაბამისად 860 ათას ლარს და 5,059 ათას ლარს.

22. გამოსყიდვის ხელშეკრულებების საფუძველზე გადასახდელი თანხები

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
საქართველოს ეროვნული ბანკისთვის გადასახდელი თანხები	-	2,801

უზრუნველყოფა

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გამოსყიდვის ხელშეკრულებების საფუძველზე გადასახდელი თანხები უზრუნველყოფილი იყო შემდეგი საშუალებებით:

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატები	-	2,954

23. კლიენტების მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
მიმდინარე ანგარიშები	36,732	37,745
მოთხოვნამდე დეპოზიტები	21,814	9,167
ვადიანი დეპოზიტები	22,870	15,133
	81,416	62,045

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, “ჯგუფი” ინარჩუნებდა 7,022 ათასი ლარის კლიენტთა დეპოზიტების ნაშთს (2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ეს მაჩვენებელი შეადგენდა 1,345 ათას ლარს), რომელიც გამოიყენება “ჯგუფის” მიერ გაცემული სესხებისა და არასაბალანსო საკრედიტო ინსტრუმენტების უზრუნველყოფის სახით.

კლიენტების მიმდინარე ანგარიშებისა და დეპოზიტების კონცენტრაცია

2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, “ჯგუფს” არ ჰყავდა ისეთი კლიენტი, რომლის ნაშთები აღემატებოდა სულ კლიენტების მიმდინარე ანგარიშებისა და დეპოზიტების 10%-ს.

24. სხვა ნასესხები სახსრები

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკისგან აღებული სესხები	10,409	10,325
უორლდ ბიზნის კაპიტალისგან აღებული სესხები	2,529	-
ფინანსთა სამინისტროსგან აღებული სესხი	2,253	3,125
საქართველოს ეროვნული ბანკისგან აღებული სესხი	-	2,100
სხვა	128	131
	15,319	15,681

ვალდებულებების დარღვევა

2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, “ჯგუფს” დარღვეული ჰქონდა ფინანსთა სამინისტროსგან აღებულ სესხებთან დაკავშირებით წმინდა მოგების მიღების ვალდებულება. ფინანსთა სამინისტროსგან გაფორმებული სასესხო ხელშეკრულებების თანახმად, სასესხო ვალდებულებების დარღვევის შემთხვევაში, ფინანსთა სამინისტრო უფლებამოსილია მოითხოვოს სესხების მთლიანი ოდენობის ან ნებისმიერი ნაწილის დაუყოვნებლივ დაფარვა. აქედან გამომდინარე, ეს სესხები გადატანილ იქნა მოთხოვნისთანავე დასაფარი სესხების კატეგორიაში. ამასთან დაკავშირებით, იხილეთ 27-ე და 36-ე შენიშვნები.

25. სხვა ვალდებულებები

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
ანგარიშსწორების დამუშავების სისტემებისთვის გადასახდელი თანხები	984	1,268
გადასახდელი გადასახადები, გარდა საშემოსავლო გადასახადისა	225	49
ღარიცხული ხარჯები	39	170
სხვა	24	-
	1,272	1,487

26. კაპიტალი

გამოშვებული კაპიტალი

ნებადართული საწესდებო კაპიტალი შედგება 6,700,001 ჩვეულებრივი აქციისგან (2008: 6,700,000), რომელთაგან თითოეულის ნომინალური ღირებულება შეადგენს 1 ლარს. აღნიშნული აქციებიდან 5,912,000 აქცია იყო გამოშვებული, დაფარული და ბრუნვაში გაშვებული 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2008 წელს ეს მაჩვენებელი შეადგენდა 5,912,000 აქციას).

პრემია აქციებზე

2008 წლის განმავლობაში, “ჯგუფმა” გამოუშვა 6,499 ათასი ლარის საერთო ღირებულების მქონე 887,000 ახალი აქცია, რომელთაგან თითოეული აქციის ნომინალური ღირებულება შეადგენს 1 ლარს. აღნიშნულის შედეგად, პრემიამ აქციებზე შეადგინა 5,612 ათასი ლარი.

ჩვეულებრივი აქციების მფლობელებს აქვთ დროდადრო გამოცხადებული დივიდენდების მიღების უფლება და “ჯგუფის” წლიურ და საერთო კრებებზე სარგებლობენ ერთ აქციაზე ერთი ხმის უფლებით.

დივიდენდები

გადასახდელი დივიდენდები შემოიფარგლება იმ თანხით, რომელიც მიიღება “ჯგუფის” მაქსიმალური გაუნაწილებელი მოგებიდან “ჯგუფის” იმ სავალდებულო ანგარიშებზე აღრიცხული ზოგადი რეზერვების გამოკლებით, რომლებიც განისაზღვრება საქართველოს კანონმდებლობით.

2009 წლის 31 დეკემბრის შემდეგ “ჯგუფს” არ გამოუცხადებია რაიმე დივიდენდი.

27. რისკის მართვა

რისკის მართვა არსებითად მნიშვნელოვანია საბანკო საქმიანობაში და წარმოადგენს “ჯგუფის” ოპერაციების მნიშვნელოვან ნაწილს. “ჯგუფის” წინაშე არსებული ძირითადი რისკებია: საბაზრო რისკი, რომელიც მოიცავს ფასის რისკს, საპროცენტო რისკსა და სავალუტო რისკს, საკრედიტო რისკი და ლიკვიდობის რისკი.

რისკის მართვის პოლიტიკა და პროცედურები

“ჯგუფის” რისკის მართვის პოლიტიკა ითვალისწინებს “ჯგუფის” წინაშე არსებული რისკების განსაზღვრას, ანალიზსა და მართვას, რისკის შესაბამისი ლიმიტებისა და რისკის კონტროლის მექანიზმების დაწესებას, და რისკის დონეებზე და ლიმიტების დაცვაზე მუდმივი მონიტორინგის განხორციელებას. რისკის მართვის პოლიტიკა და პროცედურები ექვემდებარება რეგულარულ გადასინჯვას საბაზრო პირობებში, პროდუქტებსა და მომსახურებაში, და საუკეთესო პრაქტიკაში მომხდარი ცვლილებების ასახვის მიზნით.

რისკის მართვის საქმიანობის ზედამხედველობაზე, ძირითადი რისკების მართვის ზედამხედველობაზე, რისკის მართვის პოლიტიკისა და პროცედურების გადასინჯვაზე და მნიშვნელოვნად დიდი რისკების დამტკიცებაზე საერთო პასუხისმგებლობა ეკისრება “ჯგუფის” სამეთვალყურეო საბჭოს.

“ჯგუფის” სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია რისკის შემცირების ღონისძიებების განხორციელებასა და მონიტორინგზე და იმის უზრუნველყოფაზე, რომ “ჯგუფმა” საქმიანობა განახორციელოს რისკის დადგენილი პარამეტრების ფარგლებში.

როგორც პორტფელურ, ასევე საოპერაციო დეონეზე საკრედიტო, საბაზრო და ლიკვიდობის რისკების მართვა და კონტროლი ხორციელდება საკრედიტო კომიტეტისა და აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტისგან შემდგარი სისტემის მეშვეობით. გადაწყვეტილების ეფექტურად მიღების ხელშეწყობის მიზნით, “ჯგუფმა” დაადგინა საკრედიტო კომიტეტების იერარქია რისკის სახეობისა და მოცულობიდან გამომდინარე.

როგორც შიდა, ასევე გარე რისკ-ფაქტორების განსაზღვრა და მართვა ხდება “ჯგუფის” ორგანიზაციული სტრუქტურის მასშტაბით. განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა რისკის რუკების შედგენას, რომლებიც გამოიყენება რისკ-ფაქტორების სრული სპექტრის განსაზღვრისას და წარმოადგენს მიმდინარე რისკის შემცირების პროცედურებთან დაკავშირებით გარანტიის ღონის განსაზღვრის საფუძველს. გარდა საკრედიტო და საბაზრო რისკების სტანდარტული ანალიზისა, მმართველი საბჭო ახორციელებს ფინანსური და არაფინანსური რისკების მონიტორინგს სხვადასხვა სფეროში საქსპერტო დასკვნების მიღების მიზნით საოპერაციო განყოფილებებთან რეგულარული შეხვედრების ჩატარების გზით.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ საბაზრო ფასებში, მათ შორის სავალუტო კურსებში, საპროცენტო განაკვეთებში, საკრედიტო სპრედებში და კაპიტალის ფასებში მომხდარმა ცვლილებებმა გავლენას იქონიებს “ჯგუფის” შემოსავლებზე ან მისი პორტფელის ღირებულებაზე. საბაზრო რისკები მოიცავს შემდეგ რისკებს: სავალუტო რისკი, საპროცენტო რისკი და სხვა ფასის რისკი. საბაზრო რისკი გამომდინარეობს საპროცენტო რისკში, ვალუტისა და წილობრივ ფინანსურ ინსტრუმენტებში არსებული ღია პოზიციებიდან, რომლებზეც ზეგავლენას ახდენს ბაზარზე მიმდინარე ზოგადი და კონკრეტული ცვლილებები, აგრეთვე საბაზრო ფასების მგრძნობიარობაში მომხდარი ცვლილებები.

საბაზრო რისკის მართვის მიზანია საბაზრო რისკის კომპონენტების მართვა და მათი მისაღები პარამეტრების ფარგლებში შენარჩუნება და ამასთანავე რისკის უკუგების ოპტიმიზაცია.

საბაზრო რისკის მართვის საერთო უფლებამოსილება მინიჭებული აქვს მმართველ საბჭოს, რომელსაც სათავეში უდგას “ჯგუფის” გენერალური დირექტორი. საბაზრო რისკების ლიმიტებს ამტკიცებს მმართველი საბჭო სახაზინო დეპარტამენტის რეკომენდაციების საფუძველზე.

“ჯგუფი” საბაზრო რისკის მართვას ახორციელებს ფინანსური ინსტრუმენტის, საპროცენტო განაკვეთისა და სავალუტო პოზიციებისთვის ღია პოზიციის ლიმიტების დაწესებით. მმართველი საბჭო ახორციელებს ამ ლიმიტების რეგულარულ მონიტორინგს, მათ გადასინჯვასა და დამტკიცებას.

საპროცენტო რისკის, როგორც საბაზრო რისკის შემადგენელი ნაწილის მართვა ხორციელდება საპროცენტო გაპის მონიტორინგის გზით, რასაც თან ახლავს “ჯგუფის” წმინდა საპროცენტო მარჟის სხვადასხვა სტანდარტული და არასტანდარტულ საპროცენტო სცენარებზე მგრძნობიარობის მონიტორინგი.

საპროცენტო რისკი

საპროცენტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ საპროცენტო განაკვეთში მომხდარი ცვლილებები ზეგავლენას იქონიებს “ჯგუფის” შემოსავლებზე ან ფინანსური ინსტრუმენტების ფორტფელზე.

“ჯგუფის” ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე ზეგავლენას ახდენს საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების არსებულ დონეების მერყეობა. ამგვარმა ცვლილებებმა შეიძლება გამოიწვიოს საპროცენტო მარჟების ზრდა ან შემცირება და გამოიწვიოს ზარალი მოულოდნელი ცვლილებების დადგომისას.

საპროცენტო განაკვეთის რისკები დგება მაშინ, როცა დაფარვის განსაზღვრული ვადის მქონე ფაქტიური ან საპროგნოზო აქტივები ან აღემატება ან ნაკლებია დაფარვის იმავე ვადაში არსებულ ფაქტიურ თუ საპროგნოზო ვალდებულებებზე.

“ჯგუფის” მოგებისა და კაპიტალის საბაზრო საპროცენტო განაკვეთში ცვლილებებისადმი მგრძნობიარობის ანალიზი ეფუძნება ყველა შემოსავლიანობის მრუდში 100 საბაზო პუნქტის (სპ) მქონე სიმეტრიული ვარდნისა თუ ზეასვლის მარტივ სცენარსა და 2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული პროცენტიანი აქტივებისა და ვალდებულებების პოზიციებს:

	2009		2008	
	მოგება ან ზარალი ლარი'000	კაპიტალი ლარი'000	მოგება ან ზარალი ლარი'000	კაპიტალი ლარი'000
100 სპ პარალელური ზრდა	47	47	(54)	(54)
100 სპ პარალელური კლება	(47)	(47)	54	54

სავალუტო რისკი

“ჯგუფი” გააჩნია რამდენიმე უცხოურ ვალუტაში წარმოდგენილი აქტივები და ვალდებულებები. სავალუტო რისკი წარმოიქმნება მაშინ, როცა უცხოურ ვალუტაში არსებული ფაქტიური თუ საპროგნოზო აქტივები აღემატება ან ნაკლებია იმავე ვალუტაში არსებულ ფაქტიურ თუ საპროგნოზო ვალდებულებებზე. წლის ბოლოს სავალუტო რისკის მიმართ “ჯგუფის” მგრძნობიარობის შესახებ მეტი ინფორმაციისთვის იხილეთ 37-ე შენიშვნა.

ქვემოთ წარმოდგენილია უცხოური ვალუტის გადაცვლის კურსში ცვლილებების მიმართ მოცემულ წელს “ჯგუფის” მოგების მგრძნობიარობის ანალიზი, რომელიც ეფუძნება 2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებულ

პოზიციებსა და ქართული ლარის მიმართ აშშ დოლარსა და ევროში 10%-იანი ცვლილების მარტივ სცენარს:

	2009		2008	
	მოგება ან ზარალი ლარი'000	კაპიტალი ლარი'000	მოგება ან ზარალი ლარი'000	კაპიტალი ლარი'000
აშშ დოლარის 10%-იანი ზრდა ლარის მიმართ	(709)	(709)	640	640
აშშ დოლარის 10%-იანი კლება ლარის მიმართ	709	709	(640)	(640)
ევროს 10%-იანი ზრდა ლარის მიმართ	(153)	(153)	429	429
ევროს 10%-იანი კლება ლარის მიმართ	153	153	(429)	(429)

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი წარმოადგენს ფინანსური ზარალის რისკს, რომელიც გამოწვეულია მსესხებლის ან კონტრაგენტის მიერ “ჯგუფის” წინაშე აღებული ვალდებულებების შეუსრულებლობით. “ჯგუფს” შემუშავებული აქვს საკრედიტო რისკების (როგორც საბაღალნო, ასევე არასაბაღალნო რისკების) მართვის პოლიტიკა და პროცედურები, მათ შორის პორტფელის კონცენტრაციის შეზღუდვის ინსტრუქცია. გარდა ამისა, “ჯგუფში” შექმნილია საკრედიტო კომიტეტი, რომელიც ახორციელებს “ჯგუფის” საკრედიტო რისკების მკაცრ მონიტორინგს. “ჯგუფის” საკრედიტო პოლიტიკას განიხილავს და ამტკიცებს მმართველი საბჭო.

“ჯგუფის” საკრედიტო პოლიტიკა განსაზღვრავს:

- სესხის/კრედიტის მიღების შესახებ განცხადებების განხილვისა და დამტკიცების პროცედურებს;
- მსესხებლების (კორპორაციული, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები და საცალო სექტორი) კრედიტუნარიანობის შეფასების მეთოდოლოგიას;
- კონტრაგენტების, გარანტორებისა და სადაზღვევო კომპანიების კრედიტუნარიანობის შეფასების მეთოდოლოგიას;
- უზრუნველყოფის შეფასების მეთოდოლოგიას;
- კრედიტის დოკუმენტირების მოთხოვნებს;
- სესხებისა და სხვა საკრედიტო რისკების მუდმივი მონიტორინგის პროცედურებს.

იურიდიული პირების მიერ სესხის/კრედიტის მიღების შესახებ განცხადებებს ადგენენ შესაბამისი კლიენტების მენეჯერები და შემდეგ აწვდიან კორპორატიული სესხების განყოფილებას. კორპორატიული სესხების განყოფილების საკრედიტო ანალიტიკოსების მიერ მომზადებული დასკვნები ეფუძნება სტრუქტურულ ანალიზს, სადაც ყურადღება გამახვილებულია კლიენტის ბიზნესის მდგომარეობასა და ფინანსურ შედეგებზე. სესხის/კრედიტის მიღების შესახებ განცხადებებს საკრედიტო კომიტეტი განიხილავს კორპორატიული სესხების განყოფილების წარდგინების საფუძველზე. კონკრეტული რისკებიდან გამომდინარე, ინდივიდუალურ გარიგებებს ასევე განიხილავენ “ჯგუფის” იურიდიული და საბუღალტრო განყოფილებები, საკრედიტო კომიტეტის მიერ მათ დამტკიცებამდე.

“ჯგუფი” ახორციელებს ინდივიდუალური საკრედიტო რისკების ქცევის შეუფერხებელ მონიტორინგს და რეგულარულად აფასებს კლიენტების კრედიტუნარიანობას. ეს შემოწმება ეფუძნება კლიენტის ყველაზე უფრო გვიანდელ ფინანსურ ანგარიშებსა და მსესხებლის შესახებ ამ უკანასკნელის მიერ მოწოდებულ ან “ჯგუფის” მიერ სხვაგვარად მოპოვებულ სხვა ინფორმაციას. უზრუნველყოფის მიმდინარე ღირებულებას რეგულარულად აფასებენ ან დამოუკიდებელი შემფასებელი კომპანიები ან “ჯგუფის” სპეციალისტები. საბაზრო ფასებში უარყოფითი ცვლილებების შემთხვევაში, მსესხებელს ჩვეულებრივ მოეთხოვება დამატებითი უზრუნველყოფის წარმოდგენა.

საცალო სესხის/კრედიტის მიღების შესახებ განცხადებებს განიხილავს ბანკის საცალო სესხების განყოფილება კრედიტის შეფასების მეთოდებისა და მონაცემთა გადამოწმების პროცედურების გამოყენებით.

გარდა ინდივიდუალური კლიენტის ანალიზისა, მოელ საკრედიტო პორტფელს აფასებს საკრედიტო კომიტეტი კრედიტის კონცენტრაციისა და საბაზრო რისკების თვალსაზრისით.

საბალანსო საკრედიტო რისკის მიმართ “ჯგუფის” მაქსიმალური მგრძნობიარობა ჩვეულებრივ აისახება ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშში წარმოდგენილ ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებში. პოტენციური საკრედიტო რისკის შემცირების მიზნით აქტივებისა და ვალდებულებების შესაძლო ურთიერთნათვლის ზეგავლენა უმნიშვნელოა.

ანგარიშების დღისთვის საბალანსო საკრედიტო რისკის მიმართ “ჯგუფის” მაქსიმალური მგრძნობიარობა შემდეგია:

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
აქტივები		
საქართველოს ეროვნული ბანკისგან მისაღები სახსრები	5,333	4,511
სხვა ბანკებში განთავსებული სახსრები	15,514	13,242
კლიენტებზე გაცემული სესხები	54,835	63,531
დაფარვამდე დაკავებული ინვესტიციები	5,596	3,076
სხვა აქტივები	1,877	1,438
სულ საბალანსო საკრედიტო რისკის მიმართ მაქსიმალური მგრძნობიარობა	83,155	85,798

კლიენტებზე გაცემულ სესხებთან დაკავშირებით საკრედიტო რისკის კონცენტრაციის შესახებ ინფორმაციის მისაღებად იხილეთ 15-ე შენიშვნა.

ანგარიშების დღისთვის არასაბალანსო საკრედიტო რისკის მიმართ მაქსიმალური მგრძნობიარეობის შესახებ ინფორმაციის მისაღებად იხილეთ 29-ე შენიშვნა.

ლიკვიდობის რისკი

ლიკვიდობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ “ჯგუფს” გაუჭირდება თავისი ვალდებულებების შესასრულებლად საჭირო სახსრების მოძიება. ლიკვიდობის რისკი არსებობს მაშინ, როცა აქტივებისა და ვალდებულებების დაფარვის ვადები ერთმანეთს არ ემთხვევა. აქტივებისა და ვალდებულებების დაფარვის ვადებისა და საპროცენტო განაკვეთების დამთხვევა ან დარეგულირებული დაუმთხვევლობა არსებითად მნიშვნელოვანია ფინანსური ინსტიტუტების, მათ შორის “ჯგუფის” მართვისთვის. ჩვეულებრივ, ფინანსურ ინსტიტუტებში აბსოლუტური დამთხვევა ძალზე იშვიათია, რადგან განხორციელებული საქმიანობა ხშირად გაურკვეველი ვადისა და სხვადასხვა სახისაა. განსხვავებული პოზიცია პოტენციურად ზრდის მომგებიანობას, მაგრამ აგრეთვე ზარალის რისკსაც.

“ჯგუფი” ლიკვიდობის მართვას ახორციელებს იმისათვის, რომ სახსრები ყოველთვის იყოს ხელმისაწვდომი ვალდებულებების ვადის დადგომისთანავე შესასრულებლად. “ჯგუფის” ლიკვიდობის პოლიტიკას განიხილავს და ამტკიცებს მმართველი საბჭო.

“ჯგუფი” აქტიურად უჭერს მხარს დივერსიფიცირებული და სტაბილური დაფინანსების ბაზას, რომელიც შედგება სხვა ბანკებიდან აღებული სესხებისგან, კორპორატიული და საცალო კლიენტების დეპოზიტებისგან. გარდა ამისა, დაფინანსების ბაზას თან ახლავს მაღალი ლიკვიდობის მქონე აქტივების დივერსიფიცირებული ფორტფელები ლიკვიდობის გაუთვალისწინებელი მოთხოვნების ოპერატიულად და უმტკივნეულოდ შესრულების მიზნით.

“ჯგუფი” ლიკვიდობის მართვის პოლიტიკა ითვალისწინებს:

- ძირითად ვალუტებში ფულადი ნაკადების პროგნოზირება და მათთან დაკავშირებული ლიკვიდური აქტივების აუცილებელი დონეების განსაზღვრა;
- დაფინანსების სხვადასხვა წყაროების უზრუნველყოფა;
- ვალების კონცენტრაციისა და პროფილის მართვა;
- ვალის დაფინანსების გეგმების უზრუნველყოფა;
- მაღალი ლიკვიდობის მქონე ფასიანი ქაღალდების პორტფელის უზრუნველყოფა ფულად ნაკადებში რაიმე შეფერხებისას მათი ოპერატიულად რეალიზაციის მიზნით;
- ლიკვიდობისა და დაფინანსების საგანგებო გეგმების შემუშავება;
- საბალანსო ლიკვიდობის კოეფიციენტებზე მონიტორინგის განხორციელება მათთან დაკავშირებით მარეგულირებელი მოთხოვნების დაცვის მიზნით.

სახაზინო დეპარტამენტი იღებს ინფორმაციას სამეურნეო ერთეულებისგან მათი ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ლიკვიდობის პროფილის შესახებ და მონაცემებს სამომავლოდ პროგნოზირებული საქმიანობიდან გამომდინარე სხვა საპროგნოზო ფულადი ნაკადების შესახებ. ამის შემდეგ სახაზინო დეპარტამენტი უზრუნველყოფს მოკლევადიანი ლიკვიდური აქტივების ადეკვატურ პორტფელს, რომელიც უმთავრესად შედგება მოკლევადიანი ლიკვიდური ფასიანი ქაღალდებისგან, ბანკებზე გაცემული სესხებისა და სხვა ბანკთაშორისი პროდუქტებისგან იმისათვის, რომ მთლიანობაში “ჯგუფში” იყოს საკმარისი ლიკვიდობა.

სახაზინო დეპარტამენტი ახორციელებს ყოველდღიური ლიკვიდობის პოზიციის მონიტორინგს და ატარებს ნორმალურ და შედარებით ექსტრემალურ საბაზრო პირობების ამსახველი სხვადასხვა სცენარების მეშვეობით ლიკვიდობის სტრესის რეგულარულ ტესტირებას. ნორმალურ საბაზრო პირობებში, “ჯგუფის” ლიკვიდობის პოზიციის ამსახველი ლიკვიდობის ანგარიშები ყოველკვირეულად წარედგინება მენეჯმენტის ზედა რგოლს. “ჯგუფის” ლიკვიდობის მართვასთან დაკავშირებულ გადაწყვეტილებებს იღებს მმართველი საბჭო და ახორციელებს სახაზინო დეპარტამენტი.

გარდა ამისა, “ჯგუფი” ახორციელებს სავალდებულო ლიკვიდობის კოეფიციენტების გაანგარიშებას სებ-ის მოთხოვნების შესაბამისად. 2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, “ჯგუფი” აკმაყოფილებდა ამ კოეფიციენტებთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილებში ნაჩვენებია “ჯგუფის” ფინანსური ვალდებულებებისა და აუდიარებელი სავალდებულებების არადისკონტირებული ფულადი სახსრების მოძრაობა მათი დაფარვის უადრესი სახელშეკრულებო ვადის გათვალისწინებით. ცხრილში წარმოდგენილი მთლიანი გაღინება არის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები ფინანსური აქტივებისა თუ ვალდებულებების მიხედვით. ამ ფინანსურ ვალდებულებებსა და აუდიარებელ სავალდებულებებთან დაკავშირებით “ჯგუფის” მოსალოდნელი ფულადი სახსრების მოძრაობა შეიძლება მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდეს ამ ანალიზისგან.

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით “ჯგუფის” პოზიცია შემდეგია:

	მოთხოვნა და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	ერთ წელზე მეტი	მთლიანი თანხა სულ	საბალანსო ღირებულება
LARI'000							
სხა ბანკების დეპოზიტები და ნაშთები	924	-	-	-	-	924	924
კლიენტების მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	57,186	4,852	3,700	14,030	4,013	83,781	81,416
სხვა ნასესხები სახსრები	2,278	1,832	24	1,805	11,114	17,053	15,319
სხვა ვალდებულებები	875	51	-	91	30	1,047	1,047
სულ	61,263	6,735	3,724	15,926	15,157	102,805	98,706
საკრედიტო ვალდებულებები	17,167	-	-	-	-	17,167	17,167

2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით “ჯგუფის” პოზიცია შემდეგია:

	მოთხოვნა და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	ერთ წელზე მეტი	მთლიანი თანხა სულ	საბალანსო ღირებულება
სხა ბანკების დეპოზიტები და ნაშთები	6,924					6,924	6,872
გამოსყიდვის ხელშეკრულებების საფუძველზე	2,807	-	-	-		2,807	2,801

გადასახდელი თანხები							
კლიენტების მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	47,434	4,908	2,360	5,961	2,346	63,009	62,045
სხვა ნასესხები სახსრები	3,108	2,888	-	1,785	9,785	17,566	15,681
სხვა ვალდებულებები	1,219	219	-	-	-	1,438	1,438
სულ	61,492	8,015	2,360	7,746	12,131	91,744	88,837
საკრედიტო ვალდებულებები	19,456	-	-	-	-	19,456	19,456

ფინანსური ვალდებულებებიდან გამომდინარე ლიკვიდობის რისკის მართვის მიზნით, “ჯგუფი” ფლობს ლიკვიდურ აქტივებს, რომლებიც შედგება ნაღდი ფულისა და ნაღდი ფულის ეკვივალენტებისგან და სახელმწიფო ობლიგაციებიდან, რომლებთან დაკავშირებითაც არსებობს ლიკვიდური ბაზარი. ამ აქტივების გაყიდვა ძალზე ადვილია, თუ საჭირო გახდა ლიკვიდობის მოთხოვნების შესრულება. მაშასადამე, “ჯგუფის” აზრით, ამ აქტივებთან დაკავშირებით აუცილებელი არ არის დაფარვის ვადის ანალიზის წარმოდგენა იმისათვის, რომ მომხმარებლებმა შეძლონ ლიკვიდობის რისკის ხასიათისა და ფარგლების განსაზღვრა.

ლიკვიდობის რისკის მართვის მიზნით “ჯგუფის” მიერ გამოყენებული უმთავრესი ღონისძიებაა წმინდა ლიკვიდური აქტივების კლიენტების დეპოზიტებთან შეფარდების კოეფიციენტის გამოყენება. ამ მიზნით, წმინდა ლიკვიდური აქტივები მოიცავს ნაღდ ფულსა და ნაღდი ფულის ეკვივალენტებს და იმ ინვესტიციის ღონის სავალო ფასიან ქაღალდებს, რომლებთან დაკავშირებითაც არსებობს აქტიური და ლიკვიდური ბაზარი, რასაც აკლდება სხვა ბანკების დეპოზიტები, გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები, სხვა ნასესხები სახსრები და ვალდებულებები, რომელთა დაფარვის ვადა დეგრა შემდეგ თვეს. ამგარიშების დღეს და ანგარიშების პერიოდში წმინდა ლიკვიდური აქტივების კლიენტების დეპოზიტებთან შეფარდების წარმოდგენილი კოეფიციენტი შემდეგია:

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
31 დეკემბრის მდგომარეობით	22%	10%

მსგავსი, თუმცა არაიდენტური გაანგარიშება გამოიყენება სეზ-ის მიერ დადგენილ ლიკვიდობის მოთხოვნასთან შესაბამისობის განსაზღვრის მიზნით.

ლიკვიდობის რისკის მიმართ “ჯგუფის” მგრძნობიარობის შესახებ უფრო მეტი ინფორმაციის მისაღებად იხილეთ 36-ე შენიშვნა.

28. კაპიტალის მართვა

კაპიტალთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს ბანკს უწესებს და ბანკის მიერ ამ მოთხოვნების შესრულებაზე მონიტორინგს ახორციელებს სეზ-ი.

“ჯგუფი” კაპიტალს მიაკუთვნებს იმ საგნებს, რომლებიც ნორმატიული აქტის საფუძველზე განისაზღვრება ბანკების კაპიტალად. კაპიტალთან დაკავშირებით სების მიერ დადგენილი მიმდინარე მოთხოვნების მიხედვით, ბანკებმა უნდა შეინარჩონონ კაპიტალის რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებთან შეფარდების კოეფიციენტი (“სავალდებულო კაპიტალის კოეფიციენტი”) დადგენილ მინიმალურ დონეზე უფრო მაღლა. 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ეს მინიმალური დონე შეადგენს 12%-ს. 2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, “ჯგუფი” აკმაყოფილებდა სავალდებულო კაპიტალის კოეფიციენტი დაკავშირებულ მოთხოვნას.

29. სესხის გაცემის ვალდებულებები

“ჯგუფს” აქვს სესხის გაცემის შესასრულებელი ვალდებულებები. ამ ვალდებულებებს აქვს დამტკიცებული სესხების, საკრედიტო ბარათის ლიმიტებისა და ოვერდრაფტების ფორმა.

“ჯგუფი” გასცემს ფინანსურ გარანტიებსა და აკრედიტივებს კლიენტების მიერ მესალე მხარეთა წინაშე ვალდებულებების შესრულების უზრუნველყოფის მიზნით. ამგვარი ხელშეკრულებები გაფორმებულია ფიქსირებული ვადით და ჩვეულებრივ მოიცავს ერთიდან ხუთ წლამდე პერიოდს. გარდა ამისა, “ჯგუფი” გასცემს გარანტიებს ფასიანი ქაღალდების სესხის აღებისა და სესხის გაცემის გარიგებებში შუამავლის სტატუსით მოქმედების გზით.

ამგვარი ვალდებულებების სახელშეკრულებო თანხები კატეგორიების მიხედვით ასახულია ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში. ამ ცხრილში ასახული სესხის გაცემის ვალდებულებების თანხებში იგულისხმება, რომ ისინი ავანსადაა გაცემული. ამავ ცხრილში ასახული გარანტიებისა და აკრედიტივების გაცემის ვალდებულებების თანხები წარმოადგენს მაქსიმალურ სააღრიცხვო ზარალს, რომლის აღიარებაც მოხდებოდა ანგარიშგების დღეს ხელშეკრულებით მხარეების მიერ თავიანთი ვალდებულებების სრული შეუსრულებლობის შემთხვევაში.

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
სახელშეკრულებო თანხა		
საკრედიტო ხაზის აუთვისებელი თანხები	2,230	2,022
ოვერდრაფტის აუთვისებელი თანხები	4,416	7,796
აკრედიტივები	361	232
გარანტიები	10,160	9,406
	17,167	19,456

ზემოთ ნაჩვენები მთლიანი სახელშეკრულებო ვალდებულებები მაინცდამაინც არ წარმოადგენს მომავალი პერიოდის ნაღდ ფულთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს, რადგან ამ ვალდებულებების ვადა შეიძლება ამოიწუროს ან შეწყდეს დაფინანსების გარეშე.

2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, “ჯგუფს” არ ჰყავდა ისეთი კლიენტები, რომელთა ნაშთები აღემატებოდა მთლიანი ვალდებულებების 10%-ს.

30. საოპერაციო იჯარა

საიჯარო ურთიერთობები მოიჯარის სტატუსით

საოპერაციო საიჯარო გადასახადი ექვემდებარება გადახდას შემდეგი სახით:

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
ერთ წელზე უფრო ნაკლები ვადით	492	386
ერთიდან ხუთ წლამდე ვადით	97	387
	589	773

“ჯგუფს” საოპერაციო იჯარით აქვს აღებული რამდენიმე შენობა-ნაგებობა. ამ საიჯარო ურთიერთობების მოქმედების ვადა ჩვეულებრივ 2-დან 5 წლამდე პერიოდს მოიცავს, ვადის ამოწურვის შემდეგ საიჯარო ხელშეკრულების გახანგრძლივების შესაძლებლობით. არცერთი საიჯარო ურთიერთობა არ ითვალისწინებს პირობით საიჯარო გადასახადს.

31. გაუთვალისწინებელი ხარჯები

დაზღვევა

სადაზღვევო საქმიანობა საქართველოში განვითარების პროცესშია და მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნებში გავრცელებული სადაზღვევო დაცვის არაერთი ფორმა საქართველოში ჩვეულებრივ ჯერ კიდევ არ არის ხელმისაწვდომი. ჯგუფს არ აქვს თავის ქონებისა და მოწყობილობის ან საქმიანობის შეფერხების სრული სადაზღვევო დაფარვა. გარდა ამისა, “ჯგუფს” არა აქვს “ჯგუფის” ქონებაზე ან “ჯგუფის” ოპერაციებთან დაკავშირებით მომხდარი ავარიებით გამოწვეული ქონებრივი ან გარემოსათვის მიყენებულ ზიანზე მესამე მხარის პასუხისმგებლობის სრული სადაზღვევო დაფარვა. სანამ ჯგუფი არ მიიღებს შესაბამის სადაზღვევო დაფარვას, არსებობს იმის რისკი, რომ გარკვეული აქტივების განადგურება ან დაზიანება უარყოფით გავლენას მოახდენს ჯგუფის საქმიანობაზე და ფინანსურ მდგომარეობაზე.

სასამართლო ხარჯები

ჩვეულებრივი საქმიანობის განხორციელების პროცესში, “ჯგუფის” წინააღმდეგ შეიძლება აღიძრას სხვადასხვა სასამართლო საქმე და შეტანილ იყოს სხვადასხვა საჩივარი. მენეჯმენტის აზრით, ამგვარი სასამართლო საქმიდან თუ საჩივრიდან გამომდინარე საბოლოო პასუხისმგებლობა, მისი არსებობის შემთხვევაში, მნიშვნელოვან უარყოფით ზეგავლენას ვერ იქონიებს “ჯგუფის” ფინანსურ მდგომარეობასა და სამომავლო საქმიანობის შედეგებზე.

გაუთვალისწინებელი გადასახადები

საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ხშირი ცვლილებით, რომლებიც ხანდახან ბუნდოვანია, წინააღმდეგობრივია და ექვემდებარება სხვადასხვა საგადასახადო ორგანოს მიერ

სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციას. გადასახადები ექვემდებარება არაერთი ორგანოს მიერ შემოწმებასა და გამოძიებას, რომლებსაც აქვთ მკაცრი ჯარიმების, პირგასამტეხლოებისა და საურაგების დაკისრების უფლებამოსილება. საგადასახადო წელი საგადასახადო ორგანოების მხრიდან შემოწმებას ექვემდებარე შემდგომი ექვსი კალენდარული წლის განმავლობაში, თუმცა გარკვეულ შემთხვევებში საგადასახადო წელი შეიძლება უფრო დიდი ხნითაც არ დაიხუროს. საქართველოში უკანასკნელ პერიოდში მომხდარმა მოვლენები მიანიშნებს იმაზე, რომ საგადასახადო ორგანოები უფრო მკაცრ პოზიციას იკავებენ საგადასახადო კანონმდებლობის განმარტებისას და აღსრულებისას.

აღნიშნულმა გარემოებმა შესაძლოა შექმნას საგადასახადო რისკი საქართველოში, რომელიც გაცილებით უფრო მნიშვნელოვანია, ვიდრე სხვა ქვეყანაში. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ის შესაბამისად უზრუნველყოფს საგადასახადო ვალდებულებების შესრულებას საქართველოს მოქმედი საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებების და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციების საფუძველზე. თუმცა, შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაციები შესაძლოა განსხვავდებოდეს და მისი წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ზეგავლენა ორგანოების მიერ მათი ინტერპრეტაციების წარმატებით განხორციელების შემთხვევაში შესაძლოა მნიშვნელოვანი იყოს.

32. გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

გარიგებები მენეჯმენტის უმაღლესი რგოლის წევრებთან

პერსონალის ხარჯებში შეტანილი მთლიანი შროსმის ანაზღაურება (იხილეთ 10-ე შენიშვნა):

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები	339	714
მმართველი საბჭოს წევრები	589	448
	929	1,162

31 დეკემბრის მდგომარეობით დაუფარავი ნაშთები და საშუალო საპროცენტო განაკვეთები ღირექტორთა საბჭოსა და მმართველი საბჭოს წევრებთან განხორციელებულ გარიგებებში შემდეგია:

	2009 ლარი'000	საშუალო საპროცენტო განაკვეთი, %	2008 ლარი'000	საშუალო საპროცენტო განაკვეთი, %
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიში აქტივები				
კლიენტებზე გაცემული სესხები	748	17%	1,255	14%
სხვა აქტივები	300	-	500	-
ვალდებულებები				
კლიენტების მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	531	4%	370	6%

სს “პაზისპანკი”

2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე
თანდართული შენიშვნები, რომლებიც წარმოადგენს
ამავე ანგარიშების განუყოფელ ნაწილს

31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოგებაში ან ზარალში ასახული თანხები ღირექტორთა საბჭოსა და მმართველი საბჭოს წევრებთან განხორციელებულ გარიგებებთან დაკავშირებით შემდეგია:

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
მოგება ან ზარალი		
საპროცენტო შემოსავალი	17	166
საპროცენტო ხარჯი	(53)	(13)

გარიგებები სხვა დაკავშირებულ მხარეებთან

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაუფარავი ნაშთები და საშუალო საპროცენტო განაკვეთები, აგრეთვე მოგებაში ან ზარალში ასახული თანხები სხვა დაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებულ გარიგებებში შემდეგია:

	“ჯგუფზე” მნიშვნელოვანი გავლენის მქონე ორგანიზაციები		მენეჯმენტის წამყვანი რგოლის ოჯახის წევრები		მენეჯმენტის წამყვანი რგოლის კონტროლის ან მნიშვნელოვანი ზეგავლენის ქვეშ მყოფი ორგანიზაციები		სულ
	ლარი'000	საშუალო საპროცენტო განაკვეთი, %	ლარი'000	საშუალო საპროცენტო განაკვეთი, %	ლარი'000	საშუალო საპროცენტო განაკვეთი, %	ლარი'000
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიში							
აქტივები							
კლიენტებზე გაცემული სესხები	-	-	244	19%	82	21%	326
ვალდებულებები							
კლიენტების მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	-	-	446	6%	464	1%	910
სხვა ნასესხები სახსრები	10,409	7%	-	-	-	-	10,409
მოგება (ზარალი)							
საპროცენტო შემოსავალი	-		12		14		26
საპროცენტო ხარჯი	(730)		(36)		(27)		(793)

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაუფარავი ნაშთები და საშუალო საპროცენტო განაკვეთები, აგრეთვე მოგებაში ან ზარალში ასახული თანხები სხვა დაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებულ გარიგებებში შემდეგია:

	“ჯგუფზე” მნიშვნელოვანი გავლენის მქონე ორგანიზაციები		მენეჯმენტის წამყვანი რგოლის ოჯახის წევრები		მენეჯმენტის წამყვანი რგოლის კონტროლის ან მნიშვნელოვანი ზეგავლენის ქვეშ მყოფი ორგანიზაციები		სულ
	ლარი'000	საშუალო საპროცენტო განაკვეთი, %	ლარი'000	საშუალო საპროცენტო განაკვეთი, %	ლარი'000	საშუალო საპროცენტო განაკვეთი, %	ლარი'000
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიში							
აქტივები							
კლიენტებზე გაცემული სესხები	-	-	-	-	325	17%	325
ვალდებულებები							
კლიენტების მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	-	-	157	-	354	11%	511

სს “პაზისბანკი”

*2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე
თანდართული შენიშვნები, რომლებიც წარმოადგენს
ამავე ანგარიშების განუყოფელ ნაწილს*

არასაბალანსო პუნქტები							
გარანტიები	-	-	-	-	199	-	199
აუთვისებული საკრედიტო ხაზები და ოვერდრაფტები	-	-	-	-	103	-	103
მოგება (ზარალი)							
საპროცენტო შემოსავალი	-		-		93		93
საპროცენტო ხარჯი	-		(3)		-		(3)

33. ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ეკვივალენტები

ფინანსური წლის ბოლოსათვის არსებული ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ეკვივალენტები, რომლებიც ასახულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშში, შედგება შემდეგი პუნქტებისგან:

	2009 ლარი'000	2008 ლარი'000
ნაღდი ფული	12,089	9,052
საქართველოს ეროვნული ბანკისგან მისაღები – ნოსტრო ანგარიშები	3,446	3,216
სხვა ბანკებში განთავსებული სახსრები – ნოსტრო ანგარიშები	7,796	9,949
	23,331	22,217

34. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

მენეჯმენტის აზრით, კომპანიის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებები დაახლოებით უდრის მათ საბალანსო ღირებულებებს.

როგორც მე-16 შენიშვნაშია ასახული, 54 ათასი ლარის (2008: 54 ათასი ლარის) საბალანსო ღირებულების მქონე არაეკოტირებული წილობრივი ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა შეუძლებელი აღმოჩნდა.

35. საშუალო მოქმედი საპროცენტო განაკვეთები

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია პროცენტული აქტივებისა და ვალდებულებების საშუალო მოქმედი საპროცენტო განაკვეთები 2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ეს საპროცენტო განაკვეთები წარმოადგენს ამ აქტივებისა და ვალდებულებების შემოსავლიანობის დაფარვის ვადასთან თანაფარდობის საშუალო მაჩვენებელს.

	2009				2008			
	საშუალო მოქმედი საპროცენტო განაკვეთები, %				საშუალო მოქმედი საპროცენტო განაკვეთები, %			
	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სხვა ვალუტა	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სხვა ვალუტა
პროცენტული აქტივები								
საქართველოს ეროვნული ბანკიდან მისაღები	0%	0.5%	0.5%	-	-	2%	-	-
ნოსტრო ანგარიშები სხვა ბანკებში	1%	-	-	-	8%	2%	3%	-
სხვა ბანკებში განთავსებული სახსრები	4%	4%	-	-	10%	-	3%	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები	18%	20%	20%	19%	18%	20%	18%	22%
დაფარვამდე დაკავებული ინვესტიციები	8%	-	-	-	12%	-	-	-
პროცენტული ვალდებულებები								
სხვა ბანკების დეპოზიტები და ნაშთები								
- ვოსტრო ანგარიშები	3%	-	-	-	13%	-	5%	-
- ვადიანი დეპოზიტები	-	-	-	-	15%	7%	-	-
გამოსყიდვის ხელშეკრულებების საფუძველზე გადასახდელი თანხები	-	-	-	-	9%	-	-	-
კლიენტების მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები								
- მიმდინარე ანგარიშები და მოთხოვნამდე დეპოზიტები	4%	5%	2%	1%	6%	5%	3%	3%
- ვადიანი დეპოზიტები	12%	11%	11%	10%	13%	10%	8%	10%
სხვა ნასესხები სახსრები	0%	6%	-	-	13%	7%	-	-

36. დაფარვის ვადის ანალიზი

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ასახულია 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული აქტივები და ვალდებულებები სახელშეკრულებო დაფარვის დარჩენილი ვადების მიხედვით:

	1 თვეზე ნაკლები ლარი'000	1-დან 3 თვემდე ლარი'000	3 თვიდან 1 წლამდე ლარი'000	1-დან 5 წლამდე ლარი'000	5 წელზე უფრო მეტი ვადის ლარი'000	დაფარვის ვადის არქმონე ლარი'000	ვადაგადაცილებული ლარი'000	სულ ლარი'000
აქტივები								
ნაღდი ფული	12,089	-	-	-	-	-	-	12,089
საქართველოს ეროვნული ბანკიდან მისაღები	5,333	-	-	-	-	-	-	5,333
სხვა ბანკებში განთავსებული სახსრები	15,514	-	-	-	-	-	-	15,514
კლიენტებზე გაცემული სესხები	3,248	5,741	23, 690	19, 802	1,689	-	665	54,835
სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი აქტივები	-	-	-	-	-	54	-	54
დაფარვამდე დაკავებული ინვესტიციები	-	-	5,596	-	-	-	-	5,596
სარეალიზაციოდ განკუთვნილი აქტივები	-	-	4,469	-	-	-	-	4,469
ქონება და მოწყობილობები	-	-	-	-	-	12,708	-	12,708
არამატერიალური აქტივები	-	-	-	-	-	183	-	183
სხვა აქტივები	2,122	-	300	1,208	-	5,104	-	8,734
სულ აქტივები	38,306	5,741	34,055	21,010	1,689	18,049	665	119,515
ვალდებულებები								
სხვა ბანკების ნაშთები და დეპოზიტები	924	-	-	-	-	-	-	924
კლიენტების მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	56,892	4,608	16,707	2,726	483	-	-	81,416
სხვა ნასესხები სახსრები	2,278	1,734	1,445	8,252	1,610	-	-	15,319
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	-	-	-	-	-	235	-	235
სხვა ვალდებულებები	1,100	51	91	30	-	-	-	1,272
სულ ვალდებულებები	61,194	6,393	18,243	11,008	2,093	129	-	99,166
წმინდა მდგომარეობა 2009 წლის 31 დეკემბრისთვის	(22,888)	(652)	15,812	10,002	(404)	17,814	665	20,349
წმინდა მდგომარეობა 2008 წლის 31 დეკემბრისთვის	(17,235)	2,882	9,293	9,499	1,775	12,680	3,159	22,053

იმის გამო, რომ არსებითად ყველა ფინანსური ინსტრუმენტი ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ხელშეკრულებებია, ეს დარჩენილი დაფარვის ვადები აგრეთვე წარმოადგენს სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთის გადაფასების ვადებს. ამ ცხრილში ასახული თანხები წარმოადგენს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალნსო ღირებულებებს ანგარიშგების დღისთვის და არ მოიცავს მომავალში გადასახდელ პროცენტებს.

მენეჯმენტის აზრით, ამ კლიენტთა ანგარიშების დივერსიფიკაცია მენაბრეების რაოდენობისა და სახეების მიხედვით და “ჯგუფის” წარსული გამოცდილება მიუთითებს იმაზე, რომ კლიენტთა აღნიშნული ანგარიშები წარმოადგენს დაფინანსების გრძელვადიან და სტაბილურ წყაროს.

37. ვალუტის ანალიზი

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში წარმოდგენილია 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული აქტივებისა და პასივების შემადგენლობა ვალუტის მიხედვით:

	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სხვა	სულ
	ლარი'000	ლარი'000	ლარი'000	ლარი'000	ლარი'000
აქტივები					
ნაღდი ფული	6,012	3,130	2,884	63	12,089
საქართველოს ეროვნული ბანკიდან მისაღები	3,089	1,632	607	5	5,333
სხვა ბანკებში განთავსებული სახსრები	4,017	8,736	2,502	259	15,514
კლიენტებზე გაცემული სესხები	22,318	28,900	3,608	9	54,835
სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი აქტივები	54	-	-	-	54
დაფარვამდე დაკავებული ინვესტიციები	5,596	-	-	-	5,596
სარეალიზაციოდ განკუთვნილი აქტივები	4,469	-	-	-	4,469
ქონება და მოწყობილობები	12,708	-	-	-	12,708
არამატერიალური აქტივები	183	-	-	-	183
სხვა აქტივები	8,062	636	36	-	8,734
სულ აქტივები	66,508	43,034	9,637	336	119,515
ვალდებულებები					
სხვა ბანკების ნაშთები და დეპოზიტები	923	1	-	-	924
კლიენტების მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	42,329	29,299	9,515	273	81,416
სხვა ნასესხები სახსრები	128	15,191	-	-	15,319
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	235	-	-	-	235
სხვა ვალდებულებები	376	656	211	29	1,272
სულ ვალდებულებები	43,991	45,147	9,726	302	99,166
წმინდა საბალანსო პოზიცია 2009 წლის 31 დეკემბრისთვის	22,517	(2,113)	(89)	34	20,349
წმინდა საბალანსო პოზიცია 2008 წლის 31 დეკემბრისთვის	21,811	709	(2,614)	2,147	22,053

38. შეძენა

შვილობილი კომპანიის შეძენა

2009 წლის 29 სექტემბერს, “ჯგუფმა” “პალადი იმპერიალის” 75%-იანი წილი 2,512 ათას ლარად შეიძინა. აღნიშნული გარიგება შედგა პრობლემური სესხის დაფარვის გზით. ამ აქციების შეძენით “ჯგუფს” არ გაუწევია რაიმე მნიშვნელოვანი ხარჯები.

აქციების შეძენა განიხილება, როგორც აქტივის შეძენა, რადგან შვილობილმა კომპანიამ შეწყვიტა ვაჭრობა შეძენის დროს.

2009

1, Ketevan Tsamebuli Ave., 0103 Tbilisi, Georgia, Tel.: (8 22) 922 922

[www. basisbank.ge](http://www.basisbank.ge)